

VERZONDEN 06 NOV. 2019

Informatiebrief

Zaaknummer: Z/19/36390
Documentnummer: 160034
Datum: 5 november 2019
Onderwerp: Informeren managementrapportage Werk en Inkomen eerste helft 2019
Bijlage(n): *Managementrapportage Werk en Inkomen eerste helft 2019*
Divosa benchmark Werk en Inkomen juni 2019

Geachte Raad,

De afdeling Werk, Inkomen, Jeugd en Zorg (WIJZ) heeft voor de onderdelen werk en inkomen de managementrapportage (hierna: marap) over de eerste helft van 2019 samengesteld voor de gemeenten Voorschoten en Wassenaar. Wij geven u via deze informatiebrief een samenvatting op hoofdlijnen.

Aanleiding

In de samenwerkingsovereenkomst is opgenomen dat de colleges over de voortgang in de geleverde prestaties en de uitvoeringskosten worden geïnformeerd via een managementrapportage welke ieder half jaar wordt opgeleverd. Deze marap heeft betrekking op de eerste helft van 2019.

Inleiding

In de managementrapportages wordt beoogd inzicht te geven in de ontwikkelingen en prestaties van de afdeling. De rapportage die voor u ligt, heeft betrekking op zowel de prestaties op het gebied van re-integratie en participatie, alsook een korte samenvatting van de ontwikkelingen van het nieuwe minimabeleid.

Inhoud

Sinds de vaststelling van het Re-integratie- en Participatiebeleid eind 2018, heeft de gemeente een goede start gemaakt met betrekking tot de beoogde reductie van het bijstandsbestand. Het bijstandsbestand van Voorschoten is in de eerste helft van 2019 gedaald van 307 naar 301 dossiers. Dit volgend op een daling van het bijstandsbestand in 2018 van 31 dossiers.

Met het bereiken van bovenstaand resultaat, is de doelstelling van het Re-integratie- en Participatiebeleid voor wat betreft 2019 behaald. Dit is niet alleen te danken aan de verbeterde arbeidsmarkt, maar ook aan de eigen inspanningen. De verwachting is dat ook in de tweede helft van 2019 de omvang van het bijstandsbestand verder zal dalen.

Vanuit het onderdeel 'participatie' komen de eerste gesprekken met cliënten die niet actief naar werk bemiddeld worden, maar wel worden gemotiveerd om op andere wijze deel te nemen aan de maatschappij, op gang. De focus ligt hierbij op het in kaart brengen van de situatie van de cliënt, het informeren over minimeerregelingen en andere ondersteuningsmogelijkheden (ook via maatschappelijke partners) en de mogelijkheden met betrekking tot het uitvoeren van vrijwilligerswerk. Het is echter nog te vroeg om op de resultaten van deze gesprekken in te kunnen gaan; dit punt zal dan ook bij de volgende evaluatie van het beleid meer aan bod komen.

De evaluatie van het nieuwe minimabeleid zal uitgebreid aan de orde komen middels de minima effectrapportage (2020). In de eerste helft van 2019 is te zien dan de kosten aan

11. 11. 2019 11:10:19

minimaregelingen en de bijzondere bijstand in zijn totaliteit zijn gestegen. Dit past binnen de begroting daar er is geanticipeerd op een geïntensiveerd ondersteuningspakket.

De uitvoeringsorganisatie is daarnaast aan de slag met de doorontwikkeling van de dienstverlening. Dit heeft onder andere betrekking op de verbetering van de bereikbaarheid van consulenten Inkomen, aandacht voor gesprekstechnieken en de continue aandacht voor Hostmanship. De focus binnen Hostmanship ligt op mensgerichte dienstverlening en een persoonlijke aanpak, waarbij de situatie en de vraag van de inwoner centraal staan.

Deze en ook andere aspecten dragen bij aan een verdere ontwikkeling van de dienstverlening en ook aan de cliënttevredenheid. Daarnaast wordt gewerkt aan de in- en uitvoering van het continu meten van de tevredenheid van cliënten over de dienstverlening in het sociaal domein.

Voor een verdere toelichting verwijzen wij u naar bijgevoegde marap.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
Burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Managementrapportage Werk en Inkomen

Eerste helft 2019

Datum 15 oktober 2019
Nummer

Inleiding

Eind 2018 heeft de gemeenteraad het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 (Z/18/22651 (Voorschoten) en Z/18/22652 (Wassenaar)) vastgesteld. Hierin is op hoofdlijnen de begeleiding die inwoners naar (regulier) werk of, indien dit niet mogelijk blijkt, naar participatie, uiteengezet. Een verdere uitwerking van dit plan is terug te vinden in het Uitvoerings- en Implementatieplan Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022¹, welke in mei 2019 aan beide gemeenteraden verzonden is.

Eind 2018 heeft de gemeenteraad ook het minimabeleid 2019-2022 (Z/18/21513/82979 (Voorschoten) en Z/18/027085/110528 (Wassenaar)) vastgesteld. Hierin wordt teruggeblikt op 2018, de armoedemonitor en de minima-effectrapportage. Naar aanleiding van genoemde onderzoeken is het minimabeleid gewijzigd. De ondersteuning is voornamelijk gericht op het beperken van leven met de gevolgen van armoede.

Zoals in het Uitvoerings- en Implementatieplan en in het Minimabeleid is aangegeven, wordt de voortgang van de uitvoering van het beleid op diverse punten gemonitord. Daarnaast wordt het beleid ieder half jaar geëvalueerd in de managementrapportage. Bij deze rapportage is tevens de Divosa Benchmark Werk en Inkomen gevoegd.

Conclusie

In deze managementrapportage is te zien dat sinds de invoering van het nieuwe beleid maar ook in de aanloop hiernaartoe, de gemeenten veelbelovende resultaten hebben behaald op het gebied van Werk en Inkomen. Het bijstandsbestand is in omvang afgenomen en is lager dan in de afgelopen jaren het geval is geweest. De minimale doelstelling van het beleid, te weten een bestandsreductie van respectievelijk 5 (Voorschoten) en 10 dossiers (Wassenaar), lijkt in 2019 vooralsnog te worden behaald. De verwachting is dat het bijstandsbestand ook in de tweede helft van 2019 blijft dalen. Hoewel de ruimte voor verbetering blijft, zijn de gemeenten goed op weg.

Met betrekking tot het minimabeleid zullen conclusies worden getrokken naar aanleiding van de minima-effectrapportage (2020) en de armoedemonitor (2021). Voor nu is inzichtelijk dat de geïntensiveerde ondersteuning leidt tot een verhoging van de kosten, welke binnen de begroting past.

Leeswijzer

In het eerste hoofdstuk van de managementrapportage worden de resultaten op het gebied van re-integratie besproken. In het tweede hoofdstuk wordt ingegaan op het minimabeleid.

¹ Dit plan is terug te vinden onder dezelfde zaaknummers als het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022.

Re-integratie

In de eerste paragraaf wordt de bestandsontwikkeling van de betreffende periode geschetst. Paragraaf 2 gaat in op de effectiviteit, inclusief de resultaten op het gebied van handhaving. Vervolgens worden in paragraaf 3 de cliëntervaring en het onderdeel participatie besproken. Tot slot gaat paragraaf 4 in op de meest opvallende zaken uit de Divosa Benchmark Werk en Inkomen.

Paragraaf 1: bestandsontwikkeling

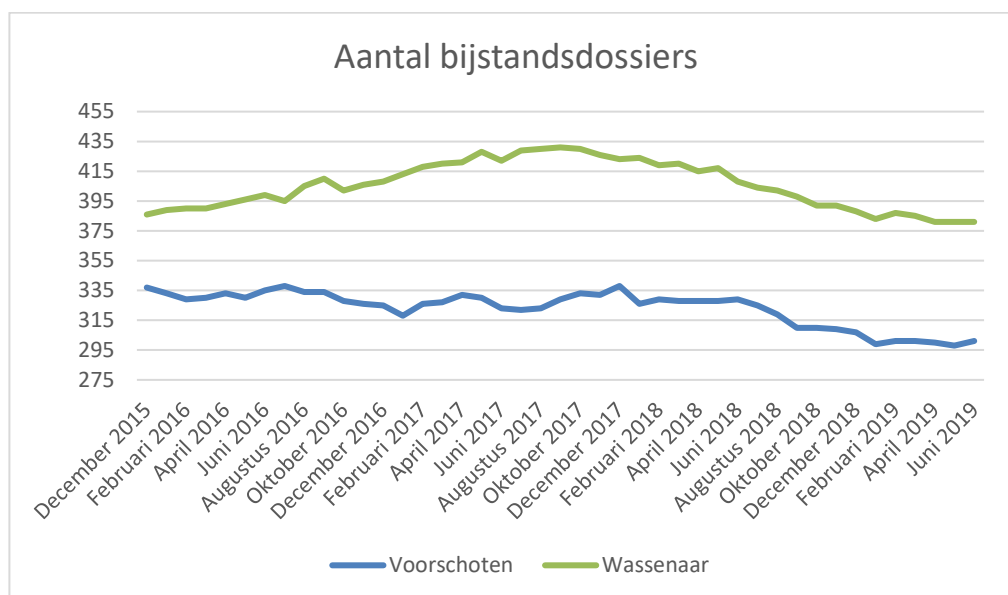
Binnen de bestandsontwikkeling zijn drie aspecten te onderscheiden: de omvang van het bijstandsbestand, het aantal cliënten binnen de onderdelen re-integratie en participatie, en het aantal ontheffingen.

Omvang bijstandsbestand

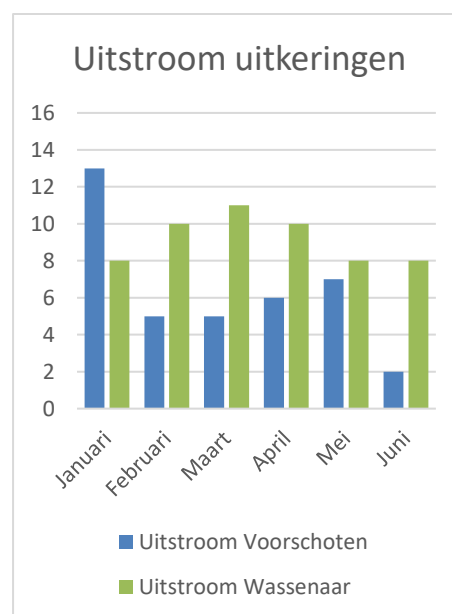
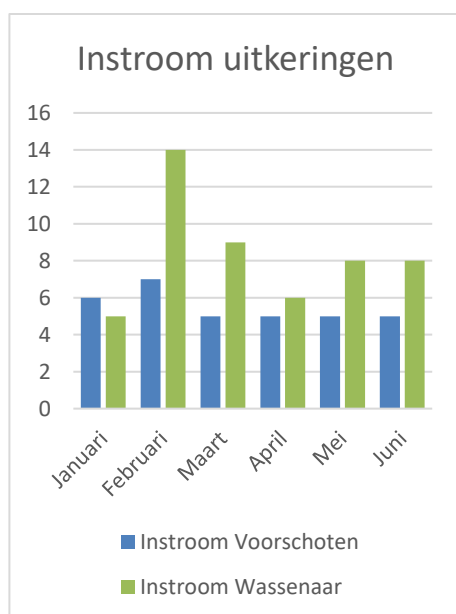
Op 31 december 2018 waren er 307 bijstandsdossiers in de gemeente Voorschoten en 388 in de gemeente Wassenaar. In 2018 is het bijstandsbestand in de gemeente Voorschoten gedaald met 31 dossiers, en in de gemeente Wassenaar met 36. In 2019 is het aantal dossiers blijven dalen, met in totaal respectievelijk 6 en 7 minder dossiers op 30 juni 2019 (ten opzichte van 1 januari 2019). Het totaal aantal dossiers betrof voor de gemeente Voorschoten toen 301; voor de gemeente Wassenaar was dit 381.

Met het bereiken van bovenstaand resultaat wordt de doelstelling van het Re-integratie- en Participatiebeleid naar alle waarschijnlijkheid behaald, te weten een bestandsreductie van 5 dossiers per jaar (met uitzondering van het jaar 2019 voor wat betreft de gemeente Wassenaar; hier geldt een doelstelling van 10 dossiers). Dit is niet alleen te danken aan de verbeterde arbeidsmarkt, maar ook aan de eigen inspanningen. De verwachting is dat ook in de tweede helft van 2019 de omvang van het bijstandsbestand verder zal dalen.

In de grafiek hieronder is de tussenstand per maand opgenomen. Te zien is dat het aantal bijstandsdossiers in juni 2019 lager is dan de afgelopen jaren het geval is geweest.

Zoals te zien is in onderstaande grafiek, is de uitstroom in het eerste half jaar over het algemeen hoger geweest dan de instroom.

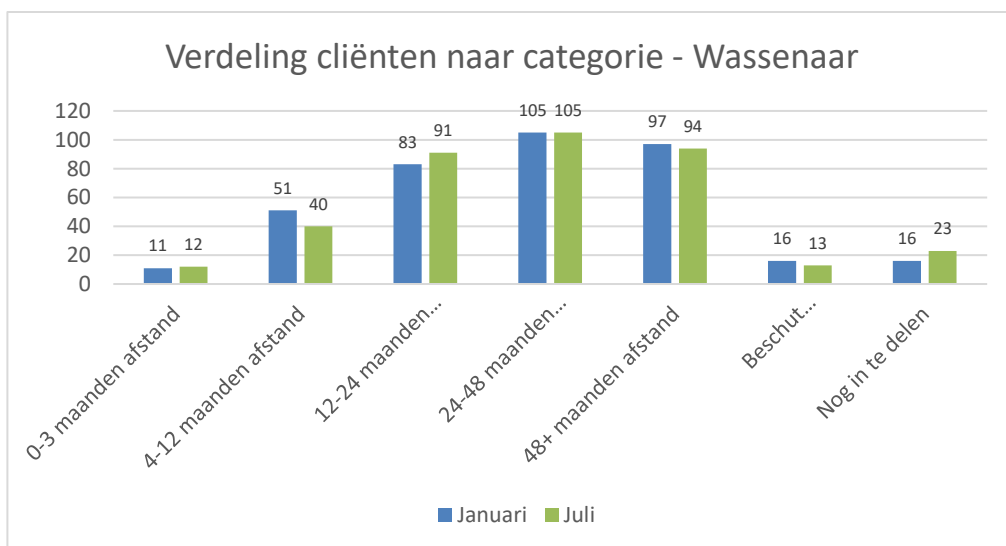
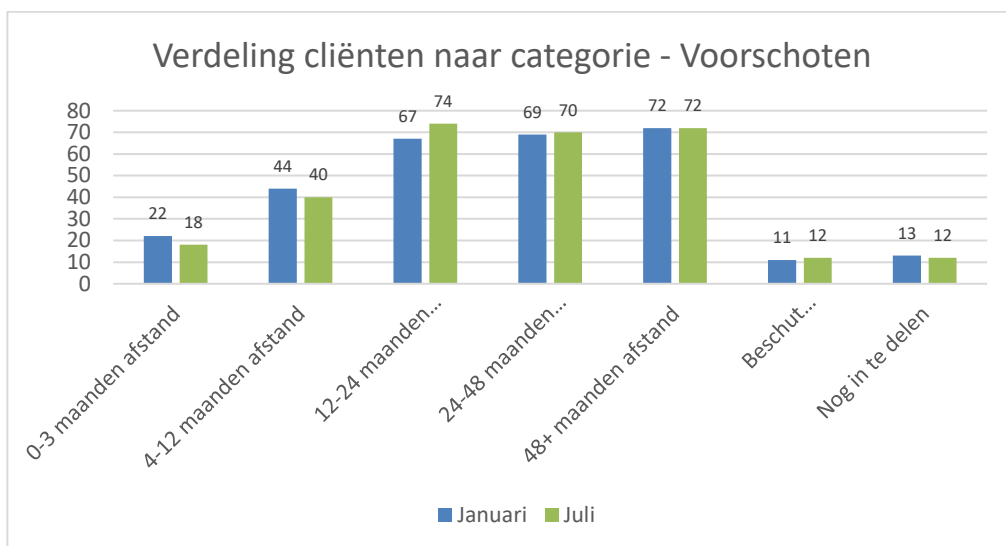

De voornaamste reden van uitstroom, is uitstroom naar arbeid (eventueel middels een zelfstandig beroep of bedrijf). De voornaamste redenen van instroom zijn het wegvallen van arbeid of ander inkomen, of verhuizing vanuit een andere gemeente. Zie hiervoor ook paragraaf 2, waarin verder in wordt gegaan op de uitstroom

Categorieën

In plaats van een brede focus op alle cliënten, is een splitsing aangebracht tussen re-integratie en participatie. De doelgroep 're-integratie' krijgt intensieve begeleiding

vanuit team werk. Bij de doelgroep 'participatie' wordt ingezet op het meedoen in de maatschappij. In welke groep (re-integratie of participatie) een cliënt valt, wordt bepaald op basis van de afstand tot de arbeidsmarkt. Het aantal bijstandsccliënten per categorie is als volgt verdeeld:

Binnen re-integratie zijn de categorieën 0-3 maanden afstand, 4-12 maanden afstand, 12-24 maanden afstand en beschut werk/banenaafsprake ondergebracht. De cliënten met meer dan 24 maanden afstand tot de arbeidsmarkt vallen onder de doelgroep participatie. Daarnaast is een deel van het cliëntenbestand nog niet ingedeeld; dit komt omdat het bijvoorbeeld nieuwe instroom betreft.

In totaal valt circa 48% van het cliëntenbestand van Voorschoten en 41% van het bijstandsbestand van Wassenaar onder re-integratie, en respectievelijk circa 47% en

53% onder participatie. De overige dossiers zijn nog niet ingedeeld. Hiermee komt de uiteindelijke verdeling van cliënten redelijk overeen met de inschatting die op voorhand is gemaakt in het beleidsplan (40% re-integratie, 60% participatie).

Van verschuivingen van re-integratie naar participatie of vice versa is in de eerste helft van 2019 geen sprake geweest. De verdeling van cliënten in deze categorieën en overdracht van Werk naar Inkomen is in april 2019 afgerond. De periode waarover terug wordt gekeken, is hiermee dan ook te kort om conclusies aan te verbinden.

Ontheffingen

Het aantal ontheffingen binnen het totale bijstandsbestand is gedaald, van 78 (26,1%) in Voorschoten en 106 (27,7%) in Wassenaar op 1 januari 2019 naar 76 (25,4%) in Voorschoten en 95 (25,1%) in Wassenaar op 1 juli 2019. Deze daling is het gevolg van de implementatie van het nieuwe beleid, waarbij het uitgangspunt is dat iedere inwoner kan re-integreren of participeren (tenzij hier zwaarwegende redenen voor zijn).

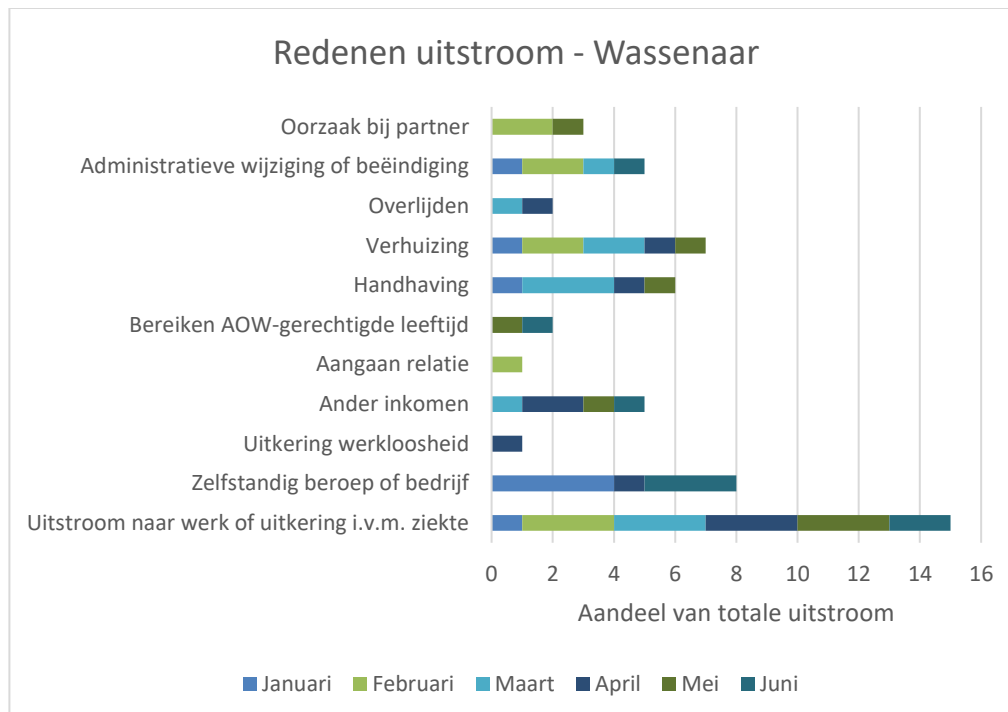
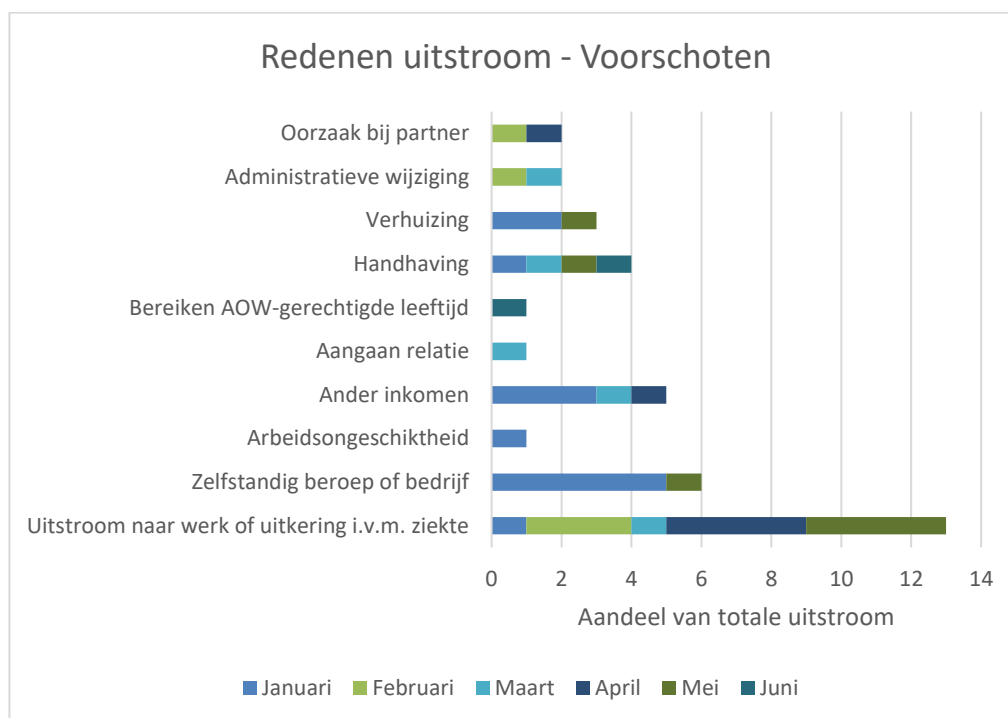
Paragraaf 2: effectiviteit

De effectiviteit van het Re-integratie- en Participatiebeleid is met name terug te zien in de resultaten op het gebied van uitstroom en op het gebied van deeltijdwerk. Daarnaast speelt ook handhaving een rol. Deze onderwerpen worden dan ook afzonderlijk weergegeven in deze paragraaf.

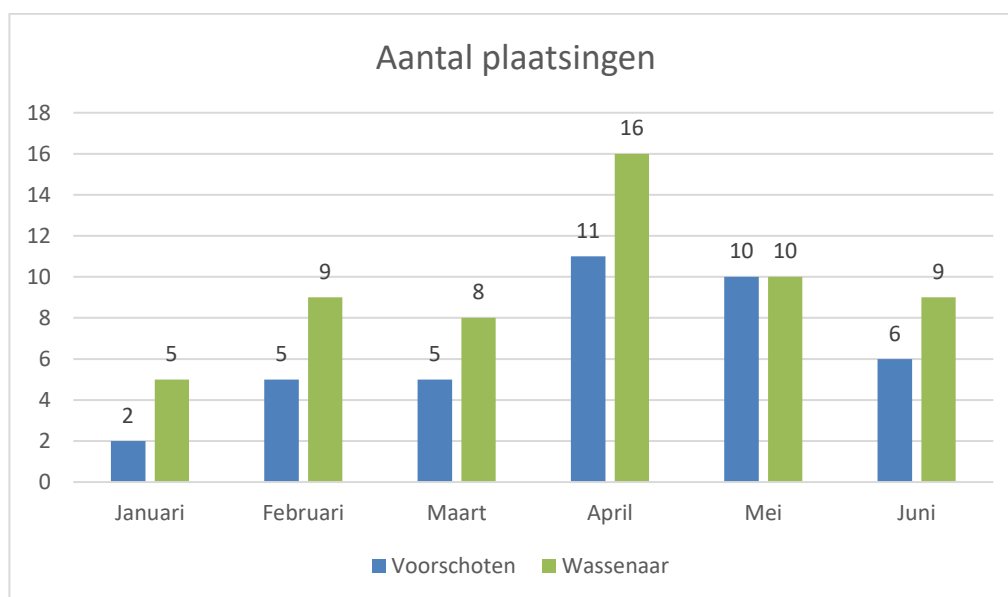
Uitstroom

Uitstroom kan op diverse wijzen plaatsvinden, waaronder uitstroom naar werk, naar een zelfstandig beroep of bedrijf, naar onderwijs en door handhaving. Dit zijn de aspecten waar de gemeente invloed op heeft. Ook zijn er andere redenen tot uitstroom, zoals verloop (verhuizingen, detentie of andere in de persoonlijke situatie van de cliënt gelegen factoren).

In de grafiek hieronder is per reden te zien hoeveel cliënten er in een bepaalde maand in de eerste helft van 2019 zijn uitgestroomd:

In totaal zijn er in de eerste helft van 2019, 39 cliënten uit Voorschoten en 57 cliënten uit Wassenaar begeleid naar werk. In respectievelijk 23 en 36 gevallen ging het om een parttime plaatsing. Deze aantallen zijn exclusief de leerwerktrajecten waarbij de gemeente samenwerkt met werkgevers. In deze zogeheten convenanten gaat het namelijk om het opdoen van werkervaring (met behoud van bijstandsuitkering), om zo sneller uit te kunnen stromen naar betaalde arbeid. In de grafiek hieronder is het aantal plaatsingen per maand weergegeven:

Deeltijdwerk

In de Divosa benchmark Werk en Inkomen (zie ook paragraaf 4) is te zien dat circa 9% van het bijstandsbestand deeltijd werkt. De gemiddelde inkomsten uit deeltijdwerk liggen rond de € 625,- per maand.

In de eerste helft van 2019 zijn in totaal 16 cliënten van parttime werk succesvol bemiddeld naar fulltime werk. Dit betreft cliënten afkomstig uit de drie gemeenten waarvoor Werk en Inkomen wordt uitgevoerd (naast Leidschendam-Voorburg zijn dit Voorschoten en Wassenaar).

Handhaving

Een maatregel kan gedurende een re-integratietraject worden opgelegd wanneer een cliënt zijn of haar verplichtingen onder de Participatiewet niet nakomt. Middels een maatregel kan de cliënt in een dergelijk geval tijdelijk gekort worden op zijn of haar bijstandsuitkering. In de eerste helft van 2019 zijn er 54 werkprocessen gestart met betrekking tot het opleggen van een maatregel. Deze cijfers zijn voor de drie gemeenten samen. Van de 54 werkprocessen zijn 18 processen afgerond (maatregel opgelegd of ingetrokken). De overige werkprocessen zijn nog in behandeling.

Paragraaf 3: cliëntervaring en participatie

In deze paragraaf wordt de cliëntervaring met betrekking tot Werk en Inkomen omschreven, alsook de resultaten op het gebied van participatie.

Cliëntervaring

De uitvoeringsorganisatie heeft verbetering van de dienstverlening hoog in het vaandel staan. Hierin zijn een aantal maatregelen benoemd, zoals de verbetering van de consulenten Inkomen, aandacht voor gesprekstechnieken en de continue aandacht voor Hostmanship. Deze en ook andere aspecten dragen bij aan een verbetering van de dienstverlening en ook aan de cliënttevredenheid. Daarnaast wordt gewerkt aan de in- en uitvoering van het continu meten van de tevredenheid van cliënten over de dienstverlening in het sociaal domein.

Participatie

Tijdens de ontwikkeling van het Uitvoerings- en Implementatieplan is gestart met het maken van afspraken met maatschappelijke partners, waarbij aan hen is gevraagd inwoners met een grote afstand te begeleiden naar maatschappelijke participatie. Voor wat betreft de gemeente Voorschoten is gesproken met Voor Elkaar; voor de gemeente Wassenaar is dit de Vrijwilligerscentrale, waarbij voortgeborduurd is op de bestaande contacten. Inkomensconsulenten verwijzen inwoners door naar deze partijen.

Omdat de implementatie van het Uitvoerings- en Implementatieplan tot en met juni 2019 heeft geduurd, onder andere vanwege de overdracht van cliënten en training van consulenten, komt de doorverwijzing naar maatschappelijke partners pas sinds korte tijd op gang. Er zijn dan ook onvoldoende gegevens beschikbaar om inzicht te krijgen in het verloop van de doorverwijzingen en bijbehorende resultaten. Naarmate er meer inwoners worden doorverwezen, wordt de situatie echter meer inzichtelijk. Uiteraard wordt gedurende het proces nauw contact gehouden met de maatschappelijke partners, om zo adequaat in te kunnen spelen op eventuele signalen en tijdig bij te kunnen sturen wanneer nodig.

Paragraaf 4: Divosa Benchmark Werk en Inkomen

De Divosa benchmark juni 2019 (eerste helft 2019) is bijgevoegd bij deze managementrapportage. In het Uitvoerings- en Implementatieplan is aangegeven dat de effectiviteit van het beleid ook wordt gemonitord middels de Divosa benchmark, welke bijvoorbeeld de door de drie gemeenten behaalde prestaties vergelijkt met die van organisaties van dezelfde omvang en van alle organisaties die meedoen aan deze benchmark.

Opvallende zaken uit deze benchmark worden hieronder puntsgewijs besproken. Daarnaast is het belangrijk om in gedachten te houden dat de benchmark is

opgesteld voor de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar tezamen. De resultaten van deze drie gemeenten zijn hier dan ook in samengevoegd.

Bestandsontwikkeling

Het bijstandsbestand daalt. Te zien is dat de instroom lager is dan in andere gemeenten die meedoen aan de benchmark. Hier is geen duidelijke oorzaak voor aan te wijzen. In het uitstroombestand is een ongewone piek te zien in mei; vermoedelijk is dit te wijten aan een administratieve fout in de aanlevering van gegevens. Hierdoor is bijvoorbeeld ook de trendgrafiek 'redenen beëindiging uitkeringen' niet gevuld. In de grafiek 'reden beëindiging is werk (%)' is echter te zien dat de gemeente meer uitkeringen dan gemiddeld beëindigd met als reden uitstroom naar werk. Beëindigde uitkeringen met als reden uitstroom naar onderwijs of door handhaving, zitten op lijn van het gemiddelde. Dit zijn ook de enige drie factoren waar een gemeente direct invloed op heeft.

Financiën

Te zien is dat de gemiddelde jaarprijs van een netto-uitkering BUIG hoger is dan gemiddeld. Dit is waarschijnlijk te verklaren een lager dan gemiddeld bedrag aan verrekende inkomsten en een gedaalde incassoquote (terugvordering en verhaal; zie hoofdstuk 5 Divosa benchmark en uitleg verderop).

Werk, re-integratie en participatie

De splitsing tussen re-integratie en participatie, dan wel de invoering/implementatie van het nieuwe beleid, is duidelijk terug te zien in de grafiek 'percentage personen BUIG met een voorziening'. Hierin wordt gekeken naar het aantal mensen met zowel een bijstandsuitkering als een re-integratievoorziening. De aangebrachte focus, waarbij een duidelijke keuze is gemaakt met betrekking tot een effectieve inzet van re-integratievoorzieningen, is terug te zien in de grafiek. Rond het moment van doorvoering van deze focus, loopt het aantal inwoners met zowel een bijstandsuitkering als re-integratievoorziening terug.

Maatregelen en overtreden inlichtingenplicht

De maatregelquote (het aantal maatregelen ten opzichte van het totale bijstandsbestand) is licht gestegen. Ook het bedrag in euro's ten opzichte van de totale BUIG-uitgaven is gestegen.

Debiteuren

De ontvangsten op het gebied van terugvordering en verhaal zijn teruggelopen ten opzichte van vorig jaar. Het aantal vorderingen waarop wordt afgelost, is echter vrij gelijk gebleven. Dit impliceert dan ook dat vorig jaar incidenteel grotere bedragen zijn afgelost dan in de eerste helft van 2019 het geval is geweest. Het verdere verloop van de ontvangsten laat zich verder moeilijk voorspellen.

Minimabeleid

Met ingang van 1 januari 2019 is het nieuwe minimabeleid 2019-2022 vastgesteld. Periodiek worden de uitgaven en aantallen van dit minimabeleid, én de bijzondere bijstand gemonitord. Hieronder worden opvallende zaken, naar aanleiding van de ontwikkelingen in de eerste helft van 2019, vermeld.

Wassenaar

Regeling internetkosten van kracht

Met ingang van augustus 2018 is deze regeling ingevoerd. Derhalve wordt hier nu aanspraak op gemaakt. Sinds aanvang van de Internetregeling zijn er gemiddeld 57 maandelijkse betalingen. Met betrekking tot bereik kunnen er nog geen concrete conclusies worden getrokken.

Verhoging kosten School, cultuur en sportkosten basis- en voortgezet onderwijs

Er is sprake van een aanzienlijke stijging in de kosten. In verband met de verhoging van de vergoeding én de openstelling van de regeling voor de doelgroep basisonderwijs sinds augustus 2018, is dit een verklaarbare kostenstijging.

Geen verhoging aantallen bewindvoering

In tegenstelling tot het landelijk beeld zijn de kosten van bewindvoering in de gemeente Wassenaar niet gestegen.

Tot en met augustus 2019 waren er in voor de gemeente Wassenaar 23 aanmeldingen voor schuldhulpverlening bij Plangroep. In diezelfde periode in 2018 waren dat er 18. Het aantal aanvragen bewindvoering en aantal aanmeldingen schuldhulpverlening hebben uiteraard geen 1 op 1 relatie. Dit betreft echter wel een ontwikkeling die van belang is om in de gaten te gaan houden.

Daling kosten rechtsbijstand

Er is een halvering van de kosten rechtsbijstand te zien. Een vergelijkbare daling is ook te zien bij de gemeente Leidschendam-Voorburg en Voorschoten.

Voorschoten

Regeling internetkosten van kracht

Met ingang van augustus 2018 is deze regeling ingevoerd. Derhalve wordt hier nu aanspraak op gemaakt. Sinds aanvang van de Internetregeling zijn er gemiddeld 48 maandelijkse betalingen. Met betrekking tot bereik kunnen er nog geen conclusies worden getrokken.

Stijging kosten bewindvoering

De stijging die gezien wordt bij de kosten voor bewindvoering betreft een landelijke stijging. Tot en met juli 2019 waren er 311 periodieke betalingen versus 255 over diezelfde periode in 2018.

Tot en met augustus 2019 waren er in de gemeente Voorschoten 21 aanmeldingen voor schuldhulpverlening bij Plangroep. In diezelfde periode in 2018 waren dat er 19.

Verhoging kosten School, cultuur en sportkosten basis- en voortgezet onderwijs

Er is sprake van een aanzienlijke stijging in de kosten. In verband met de kleine verhoging van de vergoeding én de openstelling van de regeling voor de doelgroep met een inkomen tussen de 110% en 130% van de bijstandsnorm, is dit een verklaarbare kostenstijging.

Daling kosten rechtsbijstand

Er is sprake van een halvering van de kosten rechtsbijstand. Een vergelijkbare daling is ook te zien bij de gemeente Leidschendam-Voorburg en Wassenaar.

Begroting

Er is in het geval van Wassenaar circa € 45.000,- meer uitgegeven aan minimaregelingen én bijzondere bijstand tezamen. Voor wat betreft Voorschoten is dit bedrag circa € 16.500. Het gaat hierbij om de periode januari 2019 tot en met juli 2019, in vergelijking tot die zelfde periode in 2018. Er dreigt echter nog geen overschrijding van het budget van 2019, aangezien er op de beleidswijzigingen is geanticipeerd.

Standaard rapport (met vergelijkingsgroepen) Divosa Benchmark Werk & Inkomen

Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar

2019

Periode: september 2018 - augustus 2019

Module: verdiepende module

Vergelijkingsgroepen

(zie voor specificatie einde rapport)

Gekozen groep 1:
eigen grootteklasse

21 organisaties

Gekozen groep 2:
alle organisaties

125 organisaties

Inleiding

De Divosa Benchmark Werk & Inkomen geeft cijfers over de uitvoering van de Participatiewet. Met de benchmark kunt u de resultaten en effecten van uw aanpak vergelijken met die van andere gemeenten en ISD'en: Welke onderdelen van het re-integratie- en participatiebeleid zijn succesvol en bij welke onderdelen kunt u nog wat leren van collega-organisaties? Is de uitvoering in vergelijking met andere gemeenten efficiënt? Lukt het om binnen de budgetten te blijven? Deze vragen zijn te beantwoorden met behulp van de benchmark.

Dit rapport geeft een selectie van de indicatoren uit de basis- en verdiepende module van de Benchmark Werk & Inkomen. De gegevens uit dit rapport komen uit uw eigen administratie. Sommige gegevens zullen u logisch voorkomen, andere roepen wellicht vragen bij u op. Afwijkingen zijn te verklaren door beleid of contextuele factoren zoals de regionale arbeidsmarkt. De gegevens zijn dus ook een startpunt om samen met collega-gemeenten op zoek te gaan naar het verhaal erachter en daarvan te leren. Wat kunt u van andere organisaties overnemen om uw prestaties en bedrijfsvoering te verbeteren? Hoe kunnen zij zich weer aan u spiegelen?

Definities en uitleg

De definities van en uitleg over de verschillende indicatoren zijn opgenomen in bijlage 2. Als u deze definities niet wilt hebben, kunt u zelf een rapport samen stellen zonder de bijlage met definities en uitleg.

Actualiteit van de gegevens

De gegevens in dit rapport zijn bijgewerkt tot en met de op de voorpagina genoemde datum, behalve de gegevens uit de kwartaalvragenlijst, de Wsw-gegevens en de algemene inwonerskenmerken. Die worden respectievelijk elk kwartaal, halfjaarlijks en jaarlijks bijgewerkt.

Niet aangeleverde gegevens

Het kan zijn dat uw gegevens in een grafiek of tabel niet zijn opgenomen. Dit betekent dat u de gegevens nog niet of niet correct heeft aangeleverd aan de benchmarkorganisatie. U kunt die gegevens alsnog aanleveren. Neem bij vragen daarover contact op met de helpdesk van de Divosa Benchmark via het online benchmarkplatform.

Ongewogen gegevens

Tenzij anders vermeld gaat het in deze benchmark om ongewogen resultaten. Hierdoor tellen de gegevens van gemeenten met veel bijstandsgerechtigden even zwaar mee bij de gemiddelden en indexcijfers van de vergelijkingsgroepen als die van gemeenten met weinig bijstandsgerechtigden. Dat maakt het vergelijken met andere gemeenten makkelijker.

Trendgrafieken

In de rapportage zijn een aantal trendgrafieken opgenomen. Deze grafieken geven in een maand het gemiddelde weer van de lopende maand en de 11 maanden ervoor. Hierdoor vallen pieken en dalen weg en geven de grafieken inzicht in de ontwikkelingen over een langere periode.

Maak gegevens van andere organisaties alleen met hun toestemming openbaar

U mag de benchmarkrapportages over uw eigen organisatie aanpassen en de grafieken gebruiken in (openbare) gemeentelijke documenten. Wanneer u documenten met gegevens van andere deelnemers openbaar maakt, moet u daarvoor vooraf toestemming vragen aan de betrokken organisaties. Als de gegevens van andere deelnemers niet herleidbaar zijn tot individuele gemeenten of organisaties, is dat niet nodig (bijvoorbeeld gegevens naar gemeentegrootteklasse of regio).

Hoofdstuk 1: Bestandsontwikkeling

Goed zicht op het bestand is van groot belang voor een gemeente. Hoe eerder trends en ontwikkelingen opgemerkt worden, hoe eerder de organisatie met gerichte acties kan bijsturen. Hoofdstuk 1 brengt in kaart hoe het BUIG-bestand zich de laatste twaalf maanden heeft ontwikkeld, hoe groot de in- en uitstroom in de bijstand is en waarom bijstandsuitkeringen zijn beëindigd.

Volume BUIG

De volgende grafiek toont *het aantal betaalde uitkeringen* van Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar (inclusief nul-betalingen).

Grafiek: Volume BUIG (aantal)

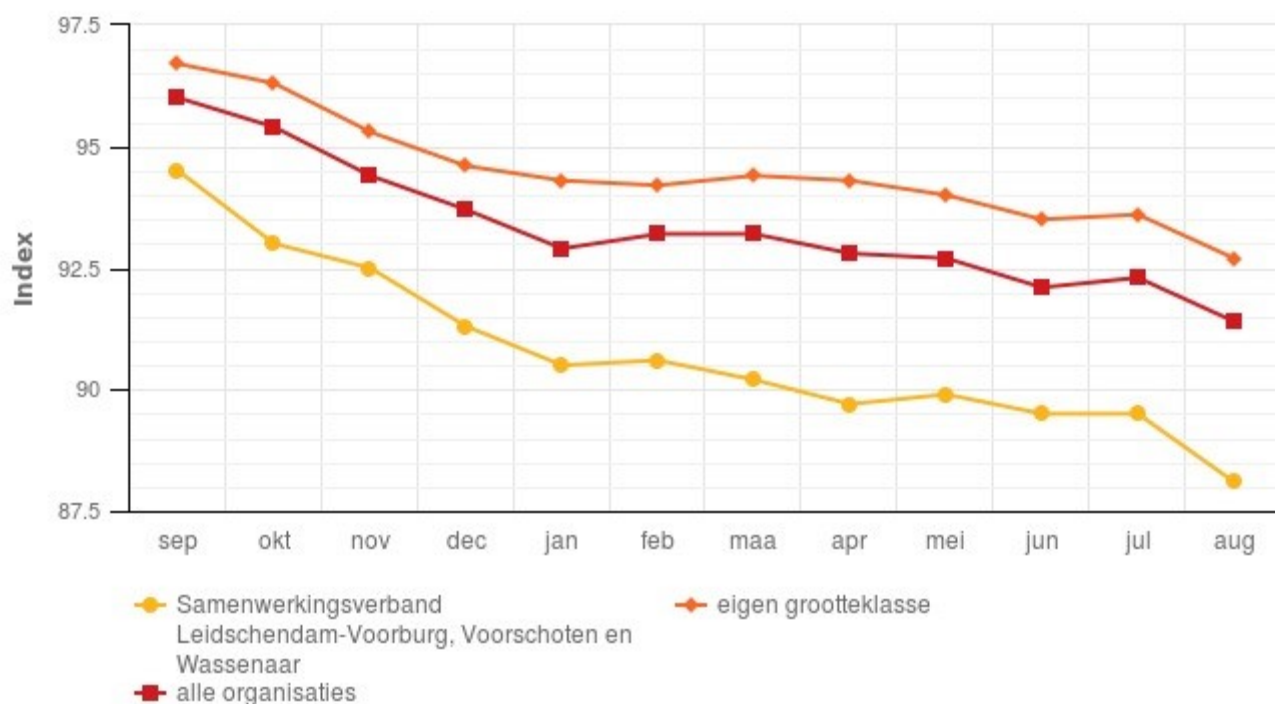

Procentuele ontwikkeling volume t.o.v. december 2017

Om vergelijking met andere deelnemers mogelijk te maken geeft de Divosa Benchmark ook indexcijfers voor het volume. Daarbij wordt de groei of daling van elke maand vergeleken met een vastgestelde basisperiode. In dit geval is het aantal betaalde uitkeringen op 31 december 2017 op 100 gesteld. Op het moment dat de index stijgt naar 105 is het volume sinds december 2017 met 5% gestegen.

De volgende grafiek toont de procentuele volumeontwikkeling van de betalingen ten opzichte van december 2017 voor Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar en de twee vergelijkingsgroepen.

Grafiek: Volume BUIG index t.o.v. december 2017

In- en uitstroom bijstand

Het aantal mensen dat maandelijks in- en uitstromen geeft een beeld van de dynamiek van het bijstandsbestand.

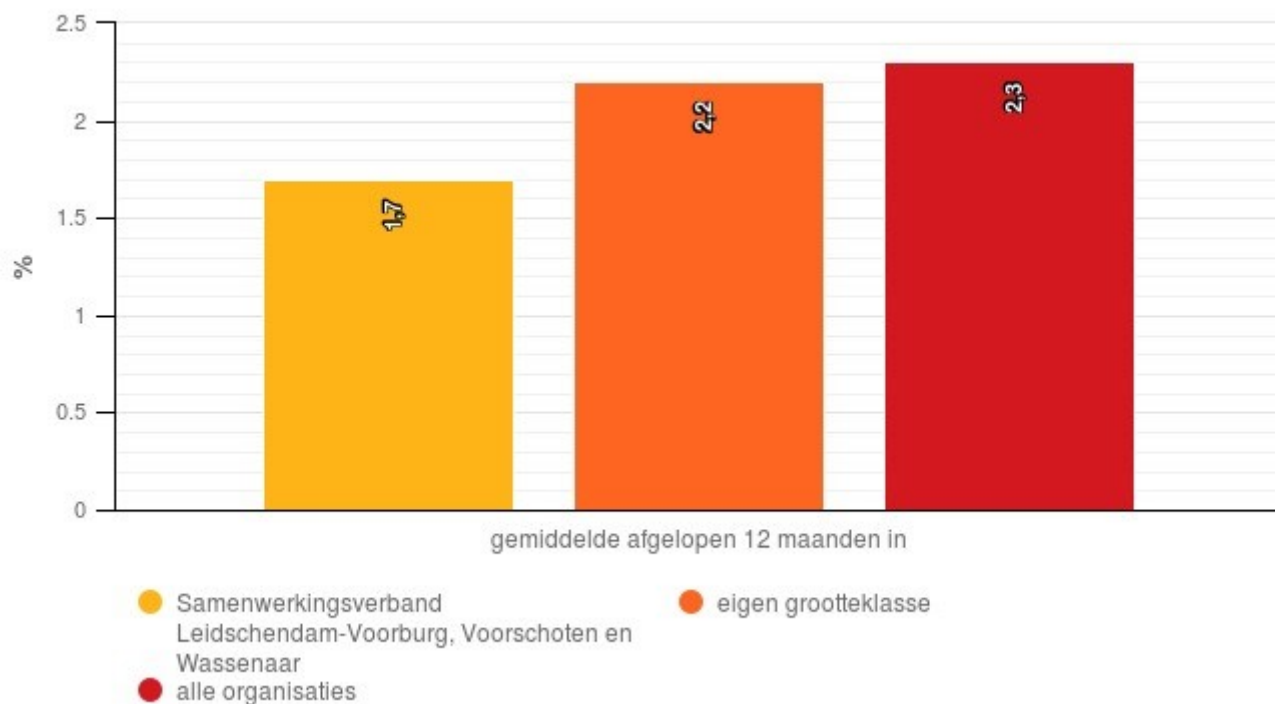
Het instroompercentage is het aandeel nieuwe bijstandsuitkeringen (betalingen) in het totale bestand. De volgende grafiek toont de ontwikkeling van het instroompercentage.

Grafiek: Instroompercentage algemene bijstand

De volgende grafiek toont het gemiddeld instroompercentage over de laatste 12 maanden voor uw organisatie en het gemiddelde van de vergelijkingsgroepen.

Trendgrafiek: Gemiddelde maandelijkse instroompercentage algemene bijstand (trend)

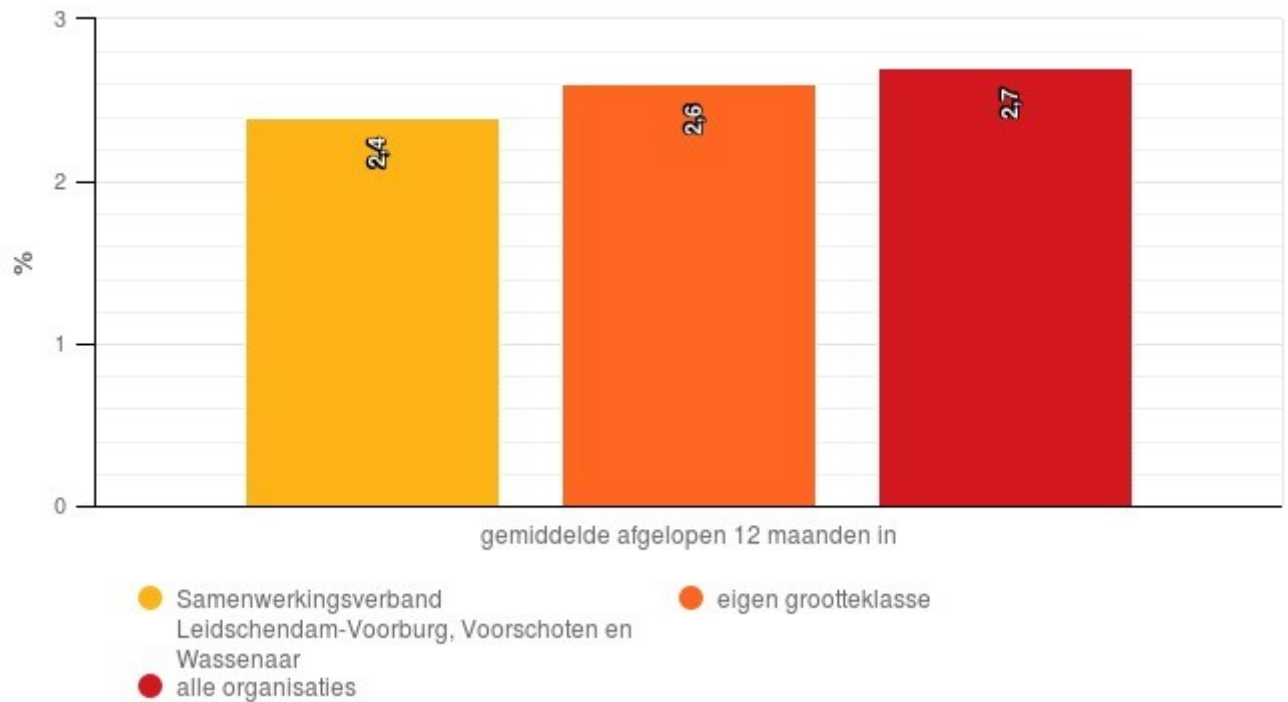
Het uitstroompercentage is het aantal stopgezette betalingen in een maand afgezet tegen het bijstandsvolume in diezelfde maand. De volgende grafiek toont de ontwikkeling van het uitstroompercentage.

Grafiek: Uitstroompercentage algemene bijstand

De volgende grafiek toont het gemiddeld uitstroompercentage over de laatste 12 maanden voor uw organisatie en het gemiddelde van de vergelijkingsgroepen.

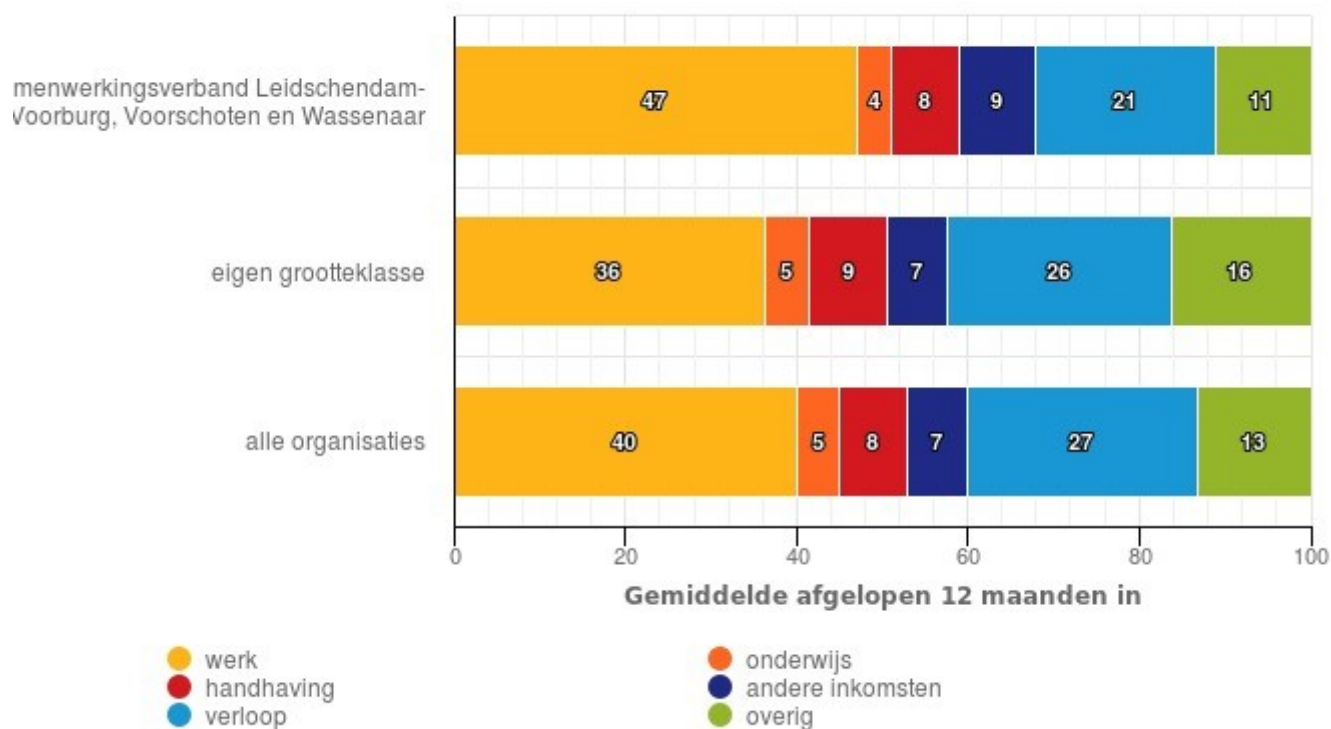
Trendgrafiek: Gemiddeld maandelijkse uitstroom percentage algemene bijstand (trend)

Reden beëindiging uitkering

De volgende grafiek toont waarom uitkeringen gedurende de afgelopen 12 maanden zijn beëindigd. Onder verloop vallen de redenen: 'Bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd', 'Overlijden', 'Detentie', 'Verhuizing naar andere gemeenten', 'Verhuizing naar buitenland' en 'Aangaan relatie'.

Trendgrafiek: redenen beëindiging uitkeringen

Op drie van deze beëindigingsredenen kunt u als organisatie sturen, namelijk op uitstroom naar werk, het volgen van onderwijs en handhaving. De volgende grafieken vergelijken het maandelijks percentage van elk van deze beëindigingsredenen afzonderlijk.

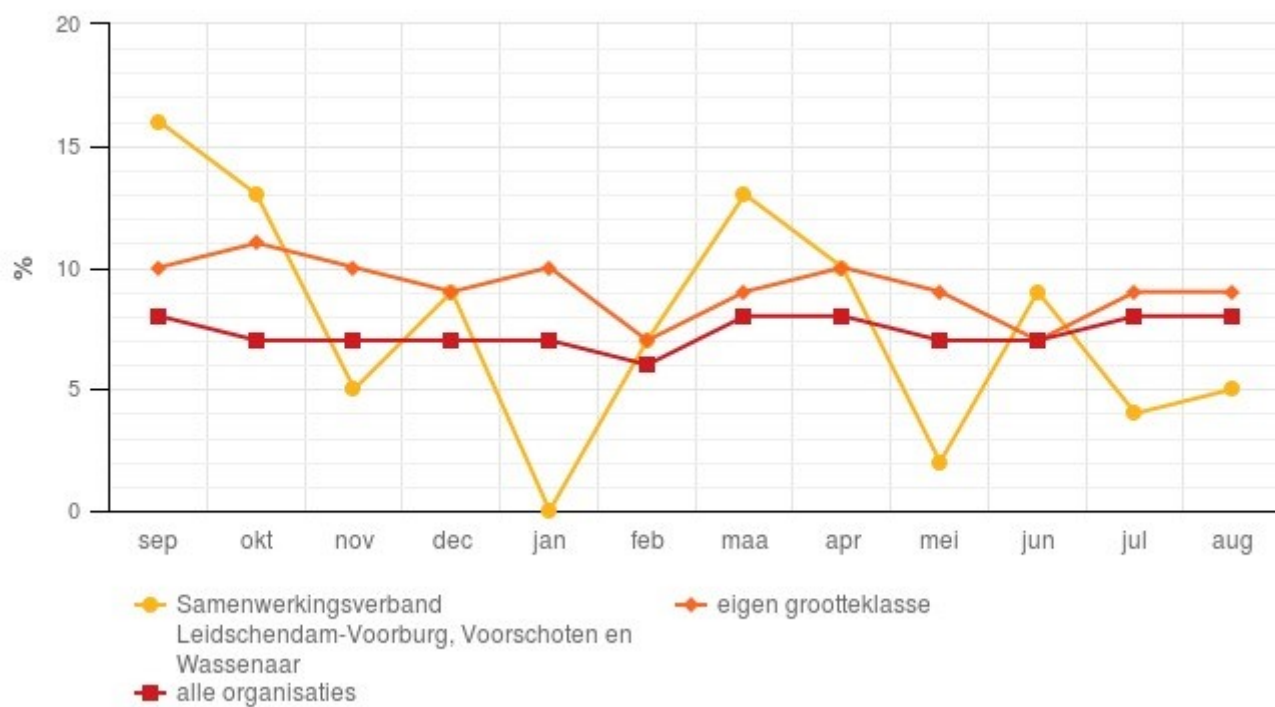
Grafiek: Reden beëindiging is werk (%)

Grafiek: Reden beëindiging is onderwijs (%)

Grafiek: Reden beëindiging is handhaving (%)

Meer over in- en uitstroom op het online benchmarkplatform

Op het online benchmarkplatform vindt u ook de volgende indicatoren van in- en uitstroom:

Volume

- kenmerken van het bestand: leeftijd, verblijfsduur en leefvorm

- aantal nul-betalingen BUIG en aantal nabetalingen BUIG

Instroom

- percentage toegekende aanvragen Participatiewet
- instroom: absoluut en percentages
- gemiddelde doorlooptijden en beslistermijnen
- herinstroom: absoluut en percentages

Uitstroom

- beëindigde uitkeringen: aantal en percentages
- beëindigde uitkeringen naar verblijfsduur: aantal en percentages
- gemiddeld percentage beëindiging uitkering over 12 maanden
- reden beëindiging uitkering Verloop
- reden beëindiging uitkering Overige inkomsten

Hoofdstuk 2: Financiën

Gemeenten dragen zelf het risico voor het overschrijden van het bijstandsbudget, terwijl overschotten vrij besteedbaar zijn. Ze hebben er dus alle belang bij om de uitgaven te beheersen. Dit hoofdstuk brengt de financiële situatie bij uw organisatie in kaart met indicatoren als het budgetresultaat voor het BUIG-budget, gemiddeld bedrag per BUIG-uitkering en de uitgaven aan bijzondere bijstand.

Budgetresultaat inkomensdeel BUIG-budget

Het *netto budgetresultaat* is berekend door het BUIG-budget te verhogen met de opgeboekte ontvangsten terugvordering en verhaal en van dat bedrag vervolgens de BUIG-uitgaven af te trekken. Het verschil is afgezet tegen het meest recente BUIG-budget tot en met de periode waarop dit rapport betrekking heeft. De volgende grafiek toont het *netto budgetresultaat* over het lopende jaar.

Noot: Is het netto budgetresultaat in januari 100%? Dan boekt Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar in januari geen betalingen en gebeurt dat in december twee keer. Deze wijze van administreren leidt in de grafiek tot een vertekend beeld van het netto budgetresultaat.

Grafiek: Gemiddeld netto budgetresultaat BUIG (lopend kalenderjaar)

De volgende trendgrafiek toont het *voortschrijdend netto budgetresultaat* voor Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar en de twee vergelijkingsgroepen. In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de lopende maand en de 11 maanden ervoor. De grafiek brengt trends in de ontwikkeling van het budgetresultaat in kaart.

Trendgrafiek: Gemiddeld netto budgetresultaat BUIG (trend)

Gemiddelde prijs bijstandsuitkering

De netto gemiddelde prijs per verstrekte bijstandsuitkering per jaar is het gemiddelde uitgekeerde bedrag verminderd met de geïnde vorderingen per betaling over de afgelopen 12 maanden voor de uitkeringen BUIG. Het netto bedrag is inclusief de geschatte premies en belastingen die ten laste komen van de uitbetaalde uitkering.

De volgende trendgrafiek geeft de *netto gemiddelde prijs per verstrekte bijstandsuitkering per jaar inclusief vakantiegeld* voor Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar en de twee vergelijkingsgroepen. De grafiek brengt trends in de ontwikkeling van het netto gemiddelde uitkeringsbedrag in kaart.

Trendgrafiek: Gemiddelde jaarprijs netto uitkering BUIG (laatste 12 maanden)

Verrekende inkomsten

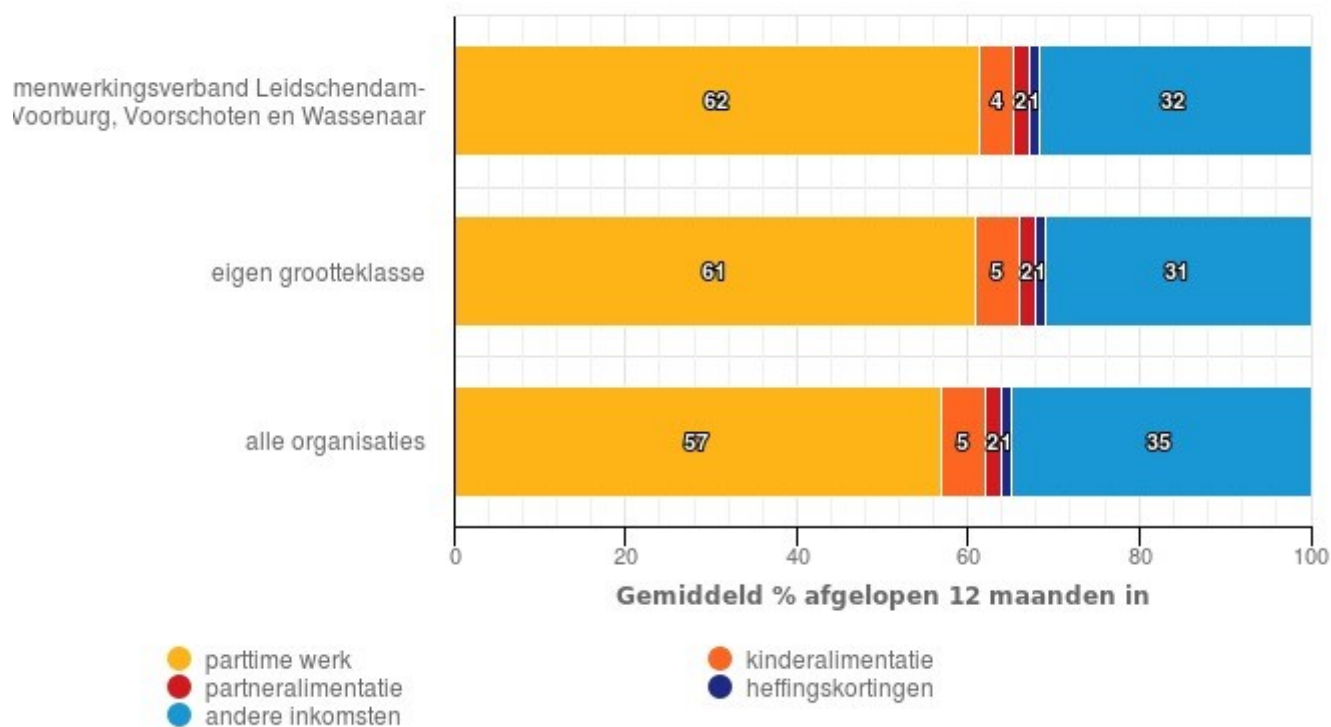
Gemeenten verrekenen inkomsten uit bijvoorbeeld werk en alimentatie met de verstrekte uitkering. De volgende grafiek toont gemiddeld over de afgelopen 12 maanden *het bedrag aan verrekende inkomsten per uitkering per jaar*

Trendgrafiek: Verrekende inkomsten per uitkering BUIG (laatste 12 maanden)

De volgende grafiek toont de verdeling per maand van verrekende inkomsten naar type inkomsten.

Trendgrafiek: gemiddelde verdeling van verrekenende inkomsten naar type

Uitgaven bijzondere bijstand

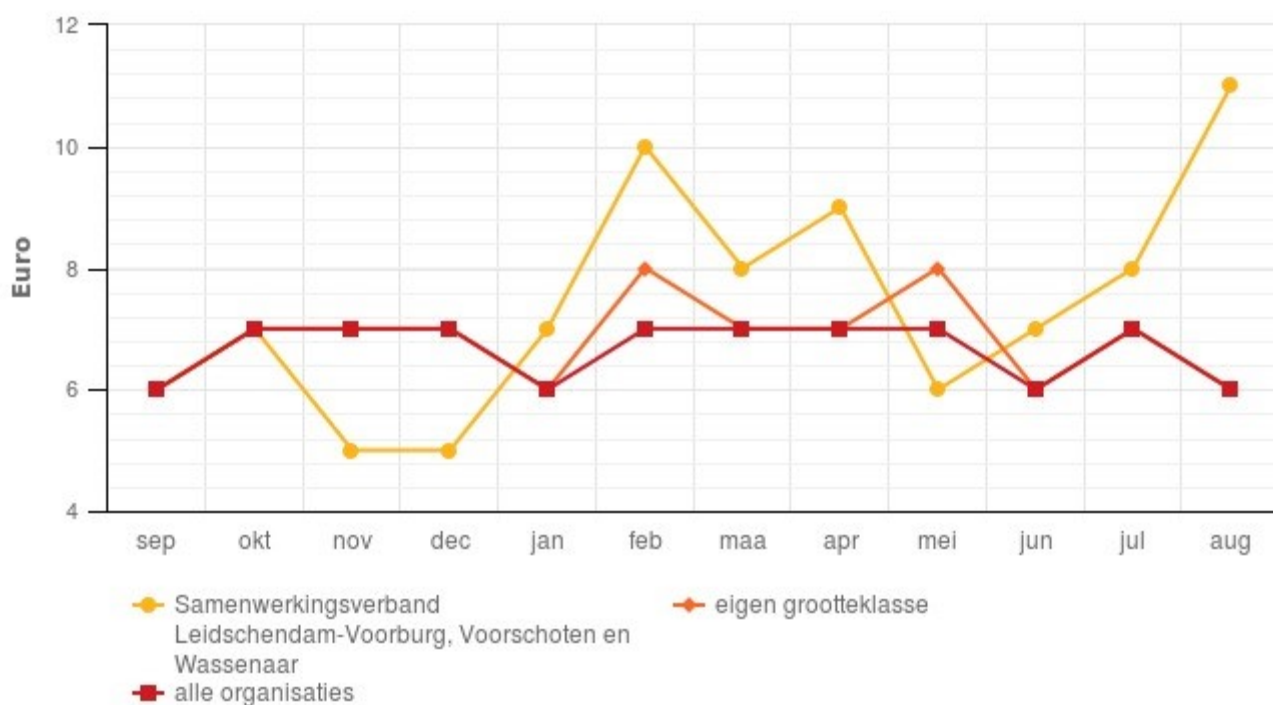
Om klanten met een laag inkomen te helpen volwaardig in hun bestaan te voorzien en te participeren in de samenleving kunnen gemeenten hen bijzondere bijstand verstrekken. Gemeenten betalen die uitgaven niet uit het BUIG-budget, maar uit de middelen van het gemeentefonds.

Onderstaand is bijzondere bijstand opgenomen indien gemeenten bij de registratie en verstrekking van bijzondere bijstand gebruik maken van de uitkeringenadministratie.

Voor deze betalingen geldt dat ze geen onderdeel vormen van een berekening van het bijstandsbedrag voor algemene bestaanskosten dat de persoon eventueel ontvangt. Betalingen die vanuit een andere wet of regeling worden gefinancierd, zoals de AWBZ of Wmo zijn niet meegenomen. De bijzondere bijstand is mede afhankelijk van lokaal beleid.

De volgende grafiek toont de *uitgaven aan bijzondere bijstand per huishouden* van Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar.

Grafiek: Gemiddelde uitgaven bijzondere bijstand per huishouden per maand

Meer over de financiën op het online benchmarkplatform

Op het online benchmarkplatform vindt u meer financiële gegevens:

- bruto budgetresultaat
- budgetverschil ten opzichte van het voorgaande jaar
- budget BUIG lopend jaar per inwoner
- budget BUIG lopend jaar per klant
- bruto gemiddelde prijs per uitkering per maand en over de afgelopen 12 maanden
- gemiddeld bedrag aan betaalde basisnorm per maand
- bedragen en percentages van de verschillende vormen van verrekenende inkomsten (van inkomsten uit werk tot alimentatie)
- aantal vrijgelaten inkomsten
- bedragen en percentages uitgaven naar norm en grondslag

Hoofdstuk 3: Werk, re-integratie en participatie

Dit hoofdstuk laat zien hoeveel mensen uit de gemeentelijke doelgroep werken, re-integreren of op een andere manier participeren. Het brengt het aantal klanten in kaart die parttime of met ondersteuning van de gemeente werken (het gaat bijvoorbeeld over de Wsw, beschut werk, participatieplaatsen of loonkostensubsidies). Ook laat het hoofdstuk zien hoeveel mensen een ontheffing van de arbeidsverplichting hebben.

Ontheffing arbeidsverplichting

De volgende grafiek toont het *aantal individuele ontheffingen* als percentage van alle bijstandsgerechtigden (inclusief partners) voor Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar, Voorschoten en Wassenaar en de twee vergelijkingsgroepen.

Grafiek: Personen met ontheffing arbeidsverplichting (%)

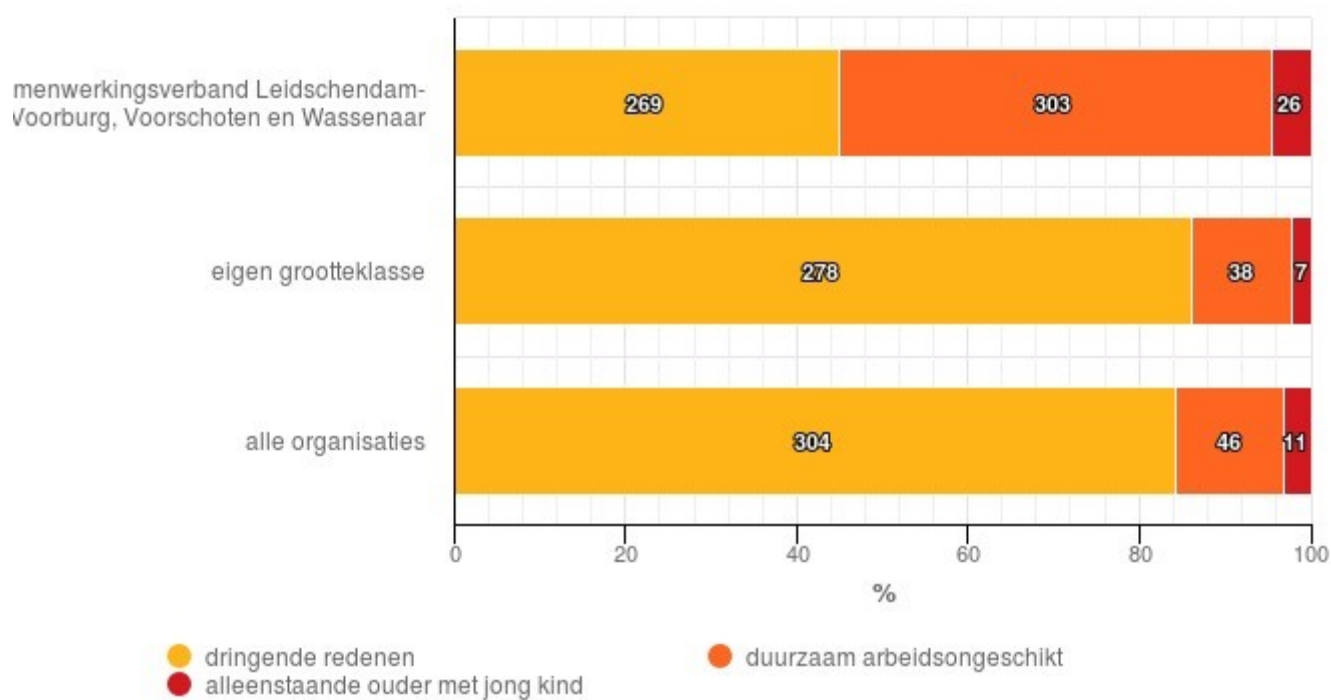

De volgende tabel toont *hoe de ontheffingen geregistreerd zijn*.

	Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar
wel ontheffing	598
geen ontheffing	2.132
geen ontheffing geregistreerd	6

De volgende grafiek toont de *onderverdeling van de ontheffingen naar type ontheffing*.

Grafiek: onderverdeling ontheffingen naar type ontheffing

Parttime werk

De volgende grafiek toont het *aandeel klanten met inkomsten uit parttime werk* naast de bijstandsuitkering.

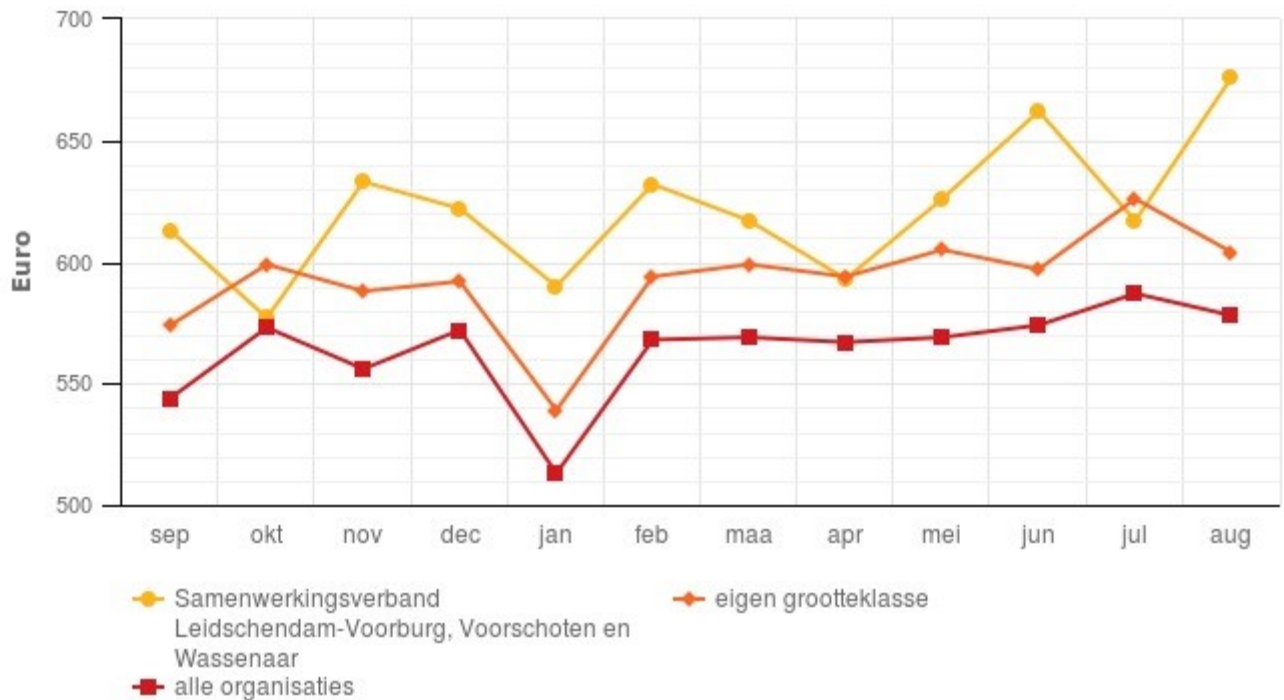
Grafiek: Percentage klanten dat parttime werkt

De volgende grafiek toont de gemiddelde inkomsten van de parttime werkende klanten voor Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar en de twee

vergelijkingsgroepen. De gemiddelde inkomsten zijn berekend door het totaal aan inkomsten uit parttime werk in de lopende maand te delen door het aantal personen die in die maand een betrekking in deeltijd hebben.

Grafiek: Gemiddelde inkomsten parttime werkende klanten

Re-integratie en werkvoorzieningen

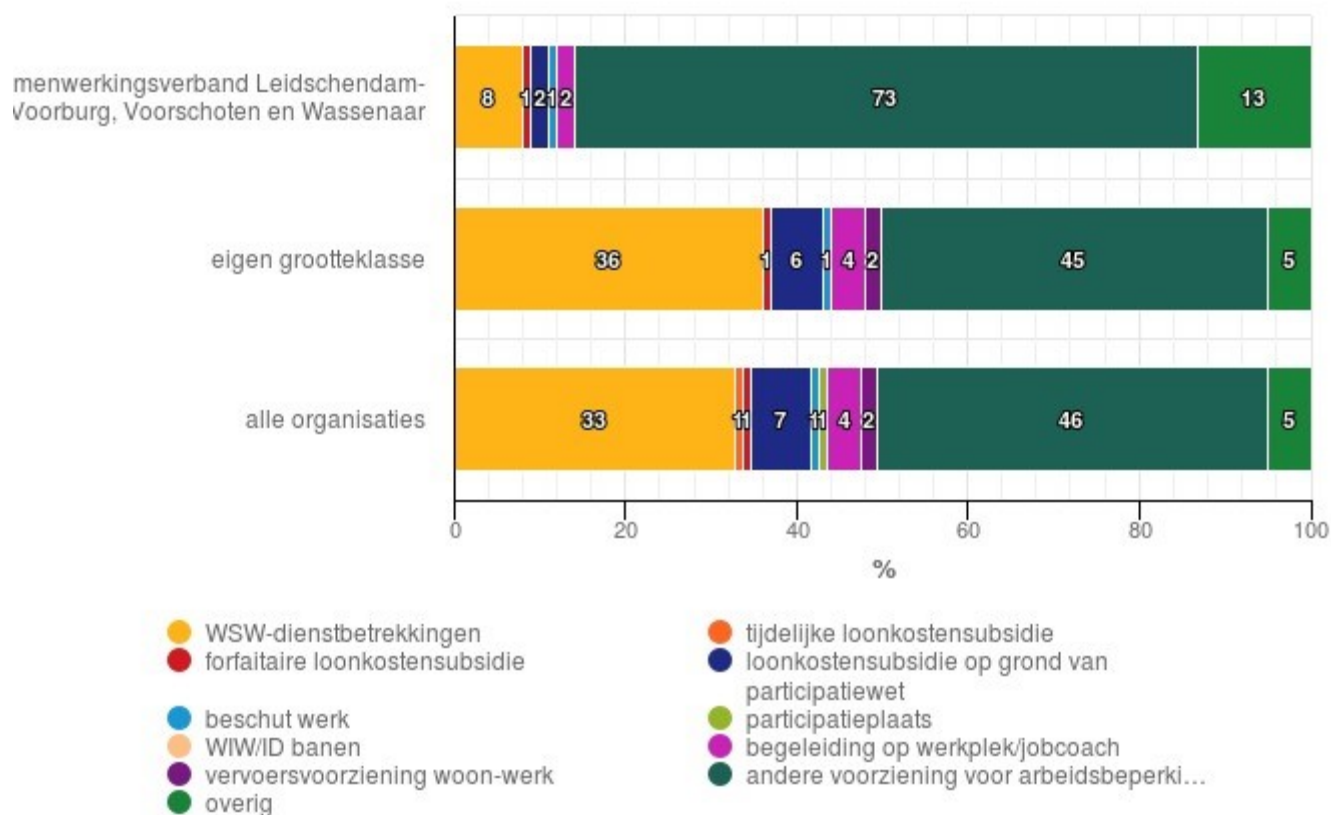
De volgende grafiek toont het *percentage van het gemeentelijke klantenbestand dat een of meerdere re-integratie- of werkvoorzieningen heeft*. Hierbij zijn mensen die geen bijstandsuitkering hebben, maar wel werken met ondersteuning van de gemeenten bij het klantenbestand van de gemeente opgeteld. Het gaat dan om mensen met een loonkostensubsidie of een Wsw-dienstbetrekking.

Grafiek: Percentage personen BUIG met een voorziening

De volgende grafiek toont de *procentuele verdeling van re-integratie- of werkvoorzieningen*. Let op: dezelfde persoon kan meerdere voorzieningen krijgen.

Grafiek: procentuele verdeling naar gebruik per type voorziening

Aantal re-integratie en werkvoorzieningen	Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar
Wsw-dienstbetrekkingen (halfjaarlijkse gegevens)	171
tijdelijke loonkostensubsidie	0
forfaitaire loonkostensubsidie	10
loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet	48
beschut werk	25
participatieplaats	0
WIW/ID-banen	0
begeleiding op werkplek/jobcoach	42
vervoersvoorziening arbeidsbeperkten	0
andere voorziening voor arbeidsbeperkten	1.508
overige voorzieningen	257

Loonkostensubsidies

De volgende grafiek toont de *ontwikkeling van het volume loonkostensubsidies op grond van de Participatiewet waarbij het aantal loonkostensubsidies is uitgedrukt als een percentage van het volume BUIG*. Deze loonkostensubsidies, waaronder de loonkostensubsidies voor beschut werk, worden betaald uit het BUIG-budget.

Grafiek: Volume loonkostensubsidies Participatiewet ten opzichte van het volume BUIG

Beschut werk

De volgende grafiek toont de *ontwikkeling van het volume beschutte werkplekken waarbij het aantal beschutte werkplekken is uitgedrukt als het percentage van het volume BUIG*.

Grafiek: Volume beschut werk ten opzichte van het volume BUIG

Loonwaarde en loonkostensubsidie

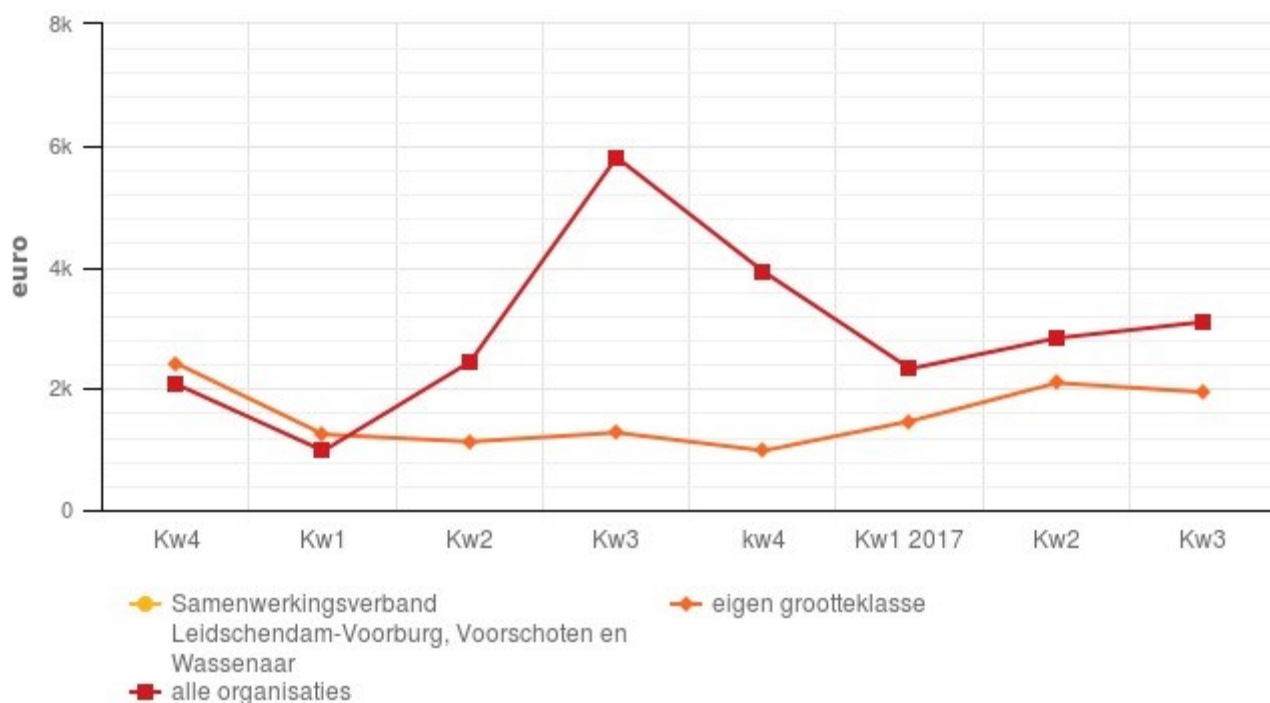
De volgende grafiek toont de *gemiddelde loonwaarde van klanten* met een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet als percentage van het wettelijk minimumloon. Dit is inclusief de personen die een loonkostensubsidie hebben in verband met beschut werk. De loonwaarde is het vastgestelde arbeidsvermogen van de werknemer waarop de hoogte van de loonkostensubsidie is gebaseerd.

Grafiek: Gemiddelde loonwaarde als % van het Wettelijk Minimum Loon

De volgende grafiek toont de *gemiddelde besteding aan een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet*. Deze is berekend door per kwartaal het totale subsidiebedrag besteed aan loonkostensubsidies (inclusief werkgeverslasten) te delen door het gemiddelde aantal personen waarvoor werkgevers in dat kwartaal een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet hebben gekregen.

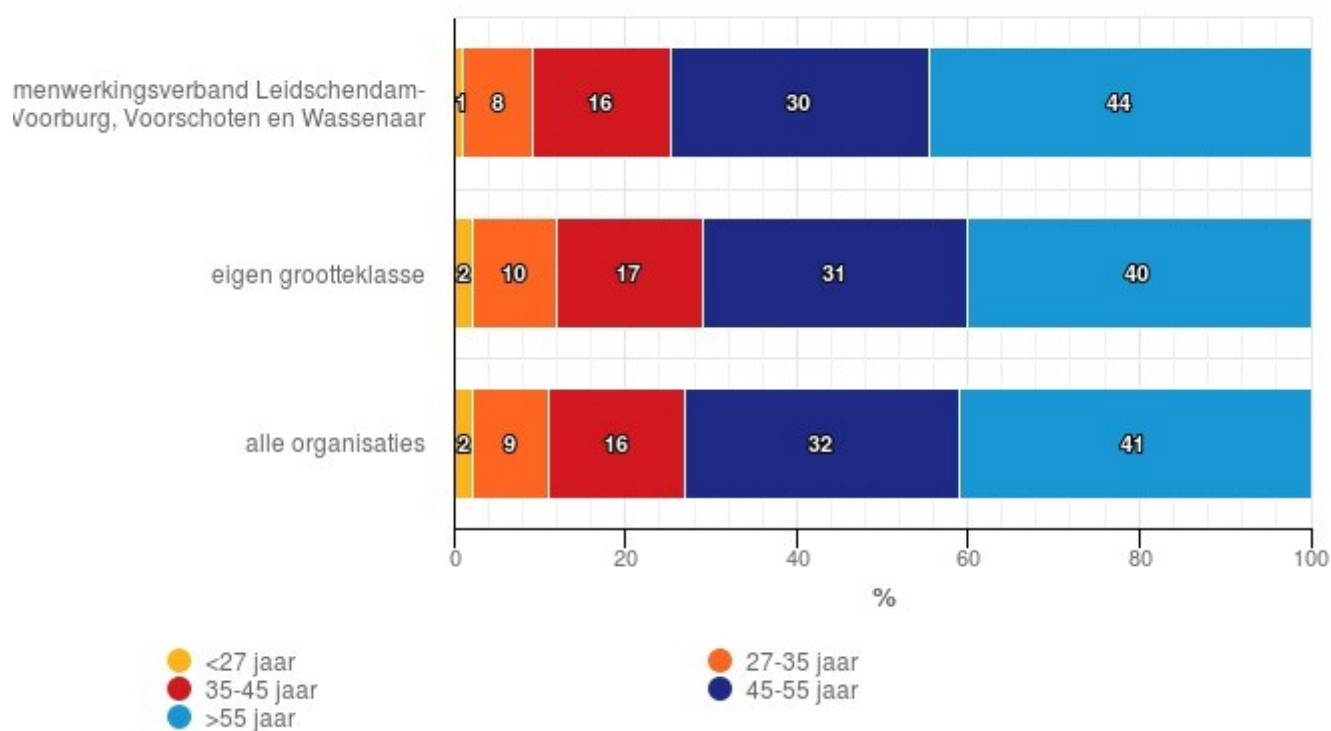
Grafiek: Gemiddeld bedrag loonkostensubsidie

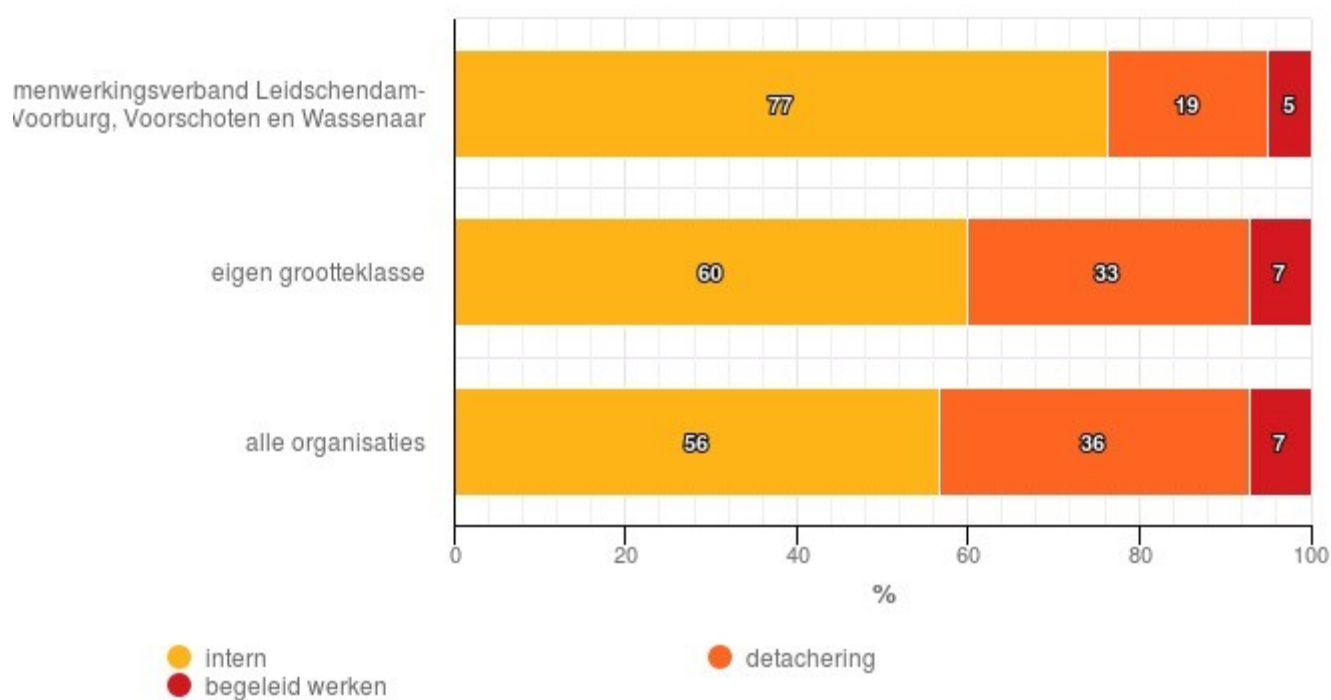
Wsw

De volgende grafiek toont de *leeftijdsopbouw van het Wsw-bestand*.

Grafiek: procentuele onderverdeling naar leeftijdsopbouw Wsw-bestand

Grafiek: procentuele onderverdeling naar dienstbetrekkingen Wsw-bestand

Meer over werk, re-integratie en participatie op het online benchmarkplatform

Op het online benchmarkplatform kunt u nog meer indicatoren over re-integratie, participatie en werk bekijken:

Ontheffingen in aantallen en percentages

Pagina 22 / 41 - Standaard rapport (met vergelijkingsgroepen) Divosa Benchmark Werk en Inkomen - december 2018 - Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar

- uitsplitsing ontheffingen (alleenstaande ouder, dringende redenen en arbeidsongeschiktheid)
- reden voor beëindiging of opschorting van een ontheffing

Tegenprestatie in aantallen en percentages

- aantal uitgevoerde tegenprestaties

Re-integratievoorzieningen in aantallen en percentages

- uitsplitsing re-integratievoorzieningen naar type: loonkostensubsidies, WIW/ID, participatieplaatsen en overig
- gemiddelde doorlooptijden voor deze voorzieningen
- redenen voor beëindiging van deze voorzieningen
- kosten per volledig doorlopen voorziening
- aantal personen per voorziening naar leeftijd
- uitsplitsing participatiepositie naar trede op de participatieladder

Loonwaarde

- onderverdeling in loonwaardegroepen
- gemiddelde loonwaarde van klanten met een loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet, zonder de klanten met een beschutte werkplek
- gemiddeld loonwaarde van beschutte werkplekken

Wsw

- Omvang Wsw-bestand tov bijstandsbestand
- Aantal dienstbetrekkingen en arbeidsjaren Wsw
- Prognose ontwikkeling Wsw-bestand
- Samenstelling bestand naar leeftijd en dienstbetrekking

Hoofdstuk 4: Maatregelen en overtreden inlichtingenplicht

Als klanten zich niet houden aan de regels en verplichtingen van de Participatiewet kan de gemeente maatregelen opleggen. Dit hoofdstuk behandelt indicatoren die in kaart brengen hoeveel aandacht uw organisatie daaraan besteedt: het aantal opgelegde maatregelen, het bedrag dat daarmee gemoeid is, het aantal opgespoorde zaken en het bedrag vanwege overtreden van de inlichtingenplicht in verhouding tot de uitgaven aan uitkeringen.

Maatregelen

De volgende grafiek toont de maatregelquote: *het aantal maatregelen ten opzichte van het totaal aantal bijstandsgerechtigden*.

Grafiek: Maatregelquote - aantal maatregelen als % van volume BUIG

De volgende trendgrafiek toont *het gemiddelde bedrag van de opgelegde maatregelen in euro's ten opzichte van de totale BUIG-uitgaven*. In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de lopende maand en de 11 maanden ervoor voor zowel het bedrag aan maatregelen als de BUIG-uitgaven.

Trendgrafiek: Gemiddeld bedrag vermindering als % van uitgaven BUIG (trend)

Overtreding inlichtingenplicht

De volgende grafiek toont: *het aantal geconstateerde gevallen vanwege overtreden van de inlichtingenplicht als percentage van het totaal aantal bijstandsgerechtigden.*

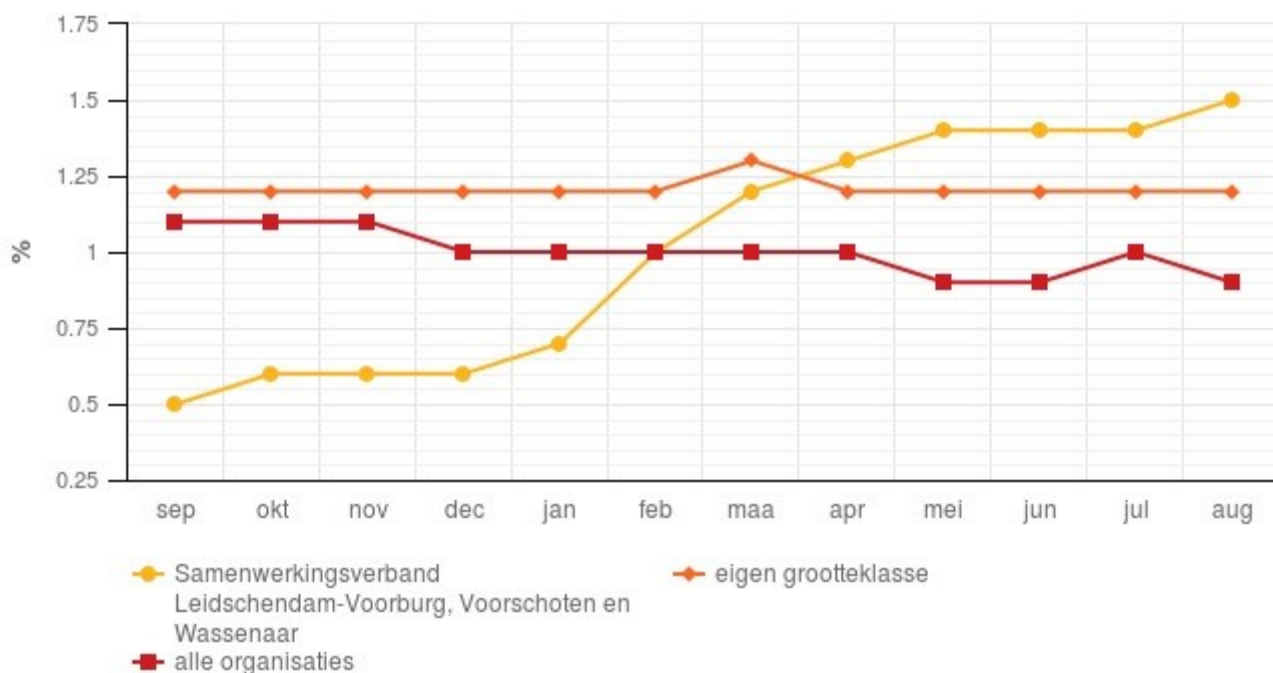
Grafiek: Aantal vorderingen vanwege het overtreden van de inlichtingenplicht als % van volume

De volgende trendgrafiek toont de *verhouding tussen het bedrag vanwege overtreden van de inlichtingenplicht en de totale BUIG-uitgaven*. In de grafiek staat steeds het gemiddelde van de

lopende maand en de 11 maanden ervoor. De grafiek maakt duidelijk welk deel van de uitgaven BUIG is toe te schrijven aan de geconstateerde gevallen vanwege niet nakomen van de inlichtingenplicht.

Trendgrafiek: Gemiddeld bedrag nieuwe vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht als uitgaven BUIG (trend)

Meer over maatregelen en overtreding inlichtingenplicht op het online benchmarkplatform

Op het online benchmarkplatform kunt u nog meer indicatoren over maatregelen en overtreden inlichtingenplicht bekijken:

- uitsplitsing naar achterliggende redenen van de maatregel (aantallen en percentages)
- gemiddeld bedrag vanwege overtreden van de inlichtingenplicht
- ontwikkeling aantal vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht ten opzichte van het jaar ervoor
- invordering van bedragen vanwege overtreden inlichtingenplicht
- aantal boetes

Hoofdstuk 5: Debiteuren

Dit hoofdstuk gaat over het incassobeleid van gemeenten en de bedragen die ze innen met terugvordering en verhaal. Gemeenten besluiten zelf hoe en wanneer ze geld terugvorderen. Goed incassobeleid is daarvoor van groot belang.

De volgende tabel toont *het totaal aantal uitstaande vorderingen de omvang van het openstaande bedrag*.

	Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar
totaal aantal vorderingen	1.452
omvang openstaande vorderingen (in euro's)	3.842.835 euro

De volgende grafiek toont de incassoquote: *het percentage ontvangsten terugvordering en verhaal over 12 maanden ten opzichte van het totaal bedrag openstaande vorderingen BUIG*.

Trendgrafiek: Incassoquote (laatste 12 maanden)

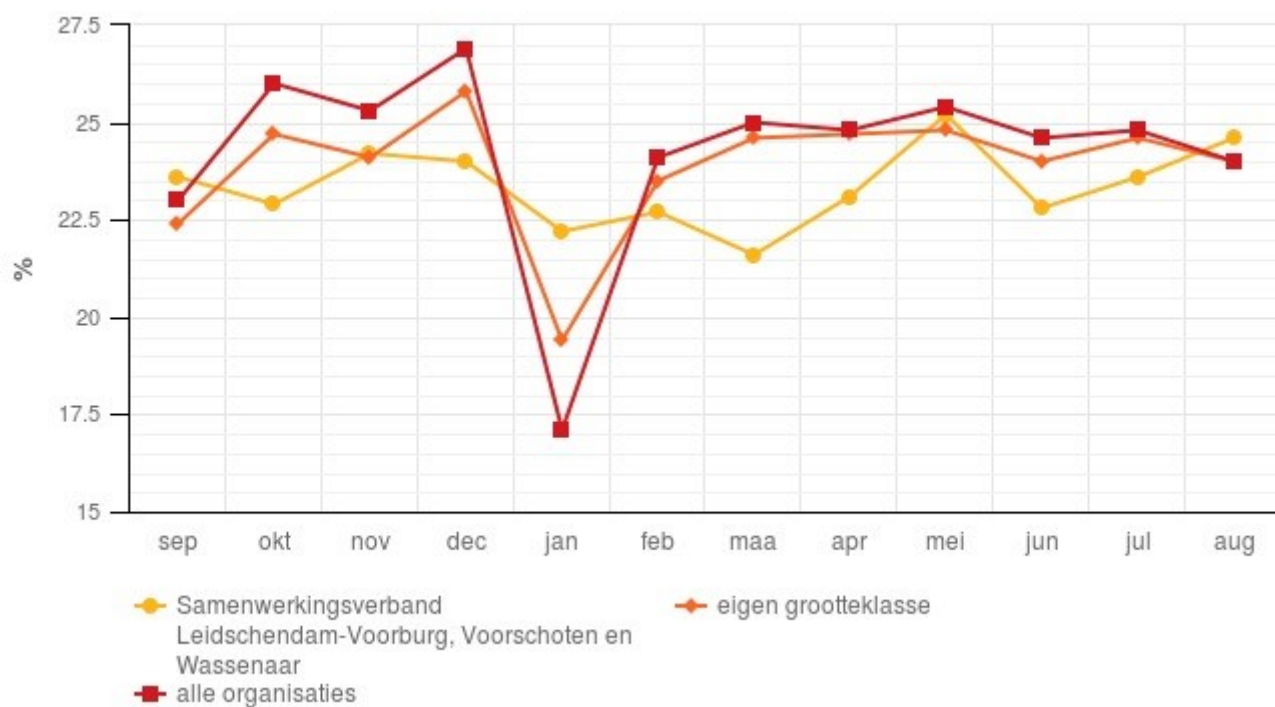
De volgende trendgrafiek toont de gemiddelde ontvangsten terugvordering en verhaal ten opzichte van de BUIG- uitgaven over de afgelopen 12 maanden.

Trendgrafiek: Gemiddelde ontvangsten ten opzichte van uitgaven BUIG (trend)

De volgende grafiek toont *BUIG-vorderingen waarop een bedrag is afgelost* als percentage van alle openstaande vorderingen BUIG.

Grafiek: Percentage BUIG vorderingen waarop wordt afgelost

Meer over debiteuren op het online benchmarkplatform

Vorderingen algemeen

- aantal vorderingen
- totaal uitstaande vorderingen en ontvangsten op vorderingen per maand
- totaal ontvangsten vorderingen in de afgelopen 12 maanden
- gemiddeld bedrag openstaande vorderingen
- gemiddelde incassoquote over 12 maanden
- ontwikkeling aantal vorderingen ten opzichte van een jaar geleden
- ontwikkeling bedrag openstaande vorderingen ten opzichte van een jaar geleden
- groei aantal vorderingen BUIG ten opzichte van een jaar geleden.

Vorderingen overtreden inlichtingenplicht

- gemiddeld bedrag vordering vanwege overtreden inlichtingenplicht
- percentage vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht waarop wordt afgelost
- incasso als percentage van het saldo vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht
- ontwikkeling uitstaand bedrag vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht ten opzichte van uitstaand bedrag van deze vorderingen 1 jaar geleden
- ontwikkeling totaal aantal vorderingen vanwege overtreden inlichtingenplicht ten opzichte van een jaar geleden

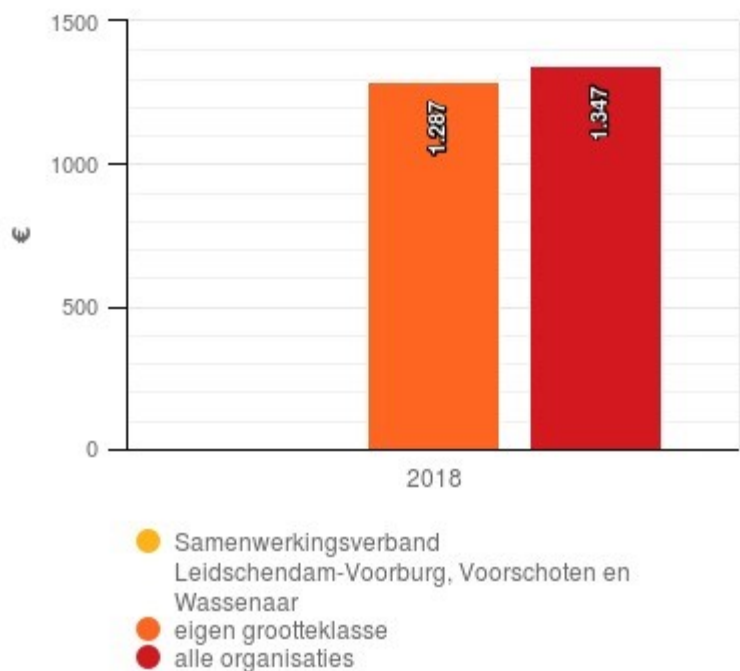
Hoofdstuk 6: Bedrijfsvoering

Gemeenten en intergemeentelijke sociale diensten verschillen in de inrichting van hun organisatie en werkprocessen en dat kan gevolgen hebben voor de efficiency. Dit hoofdstuk presenteert de indicatoren die een beeld geven van hoe efficiënt uw organisatie werk- en inkomensstaken uitvoert.

Personeelskosten

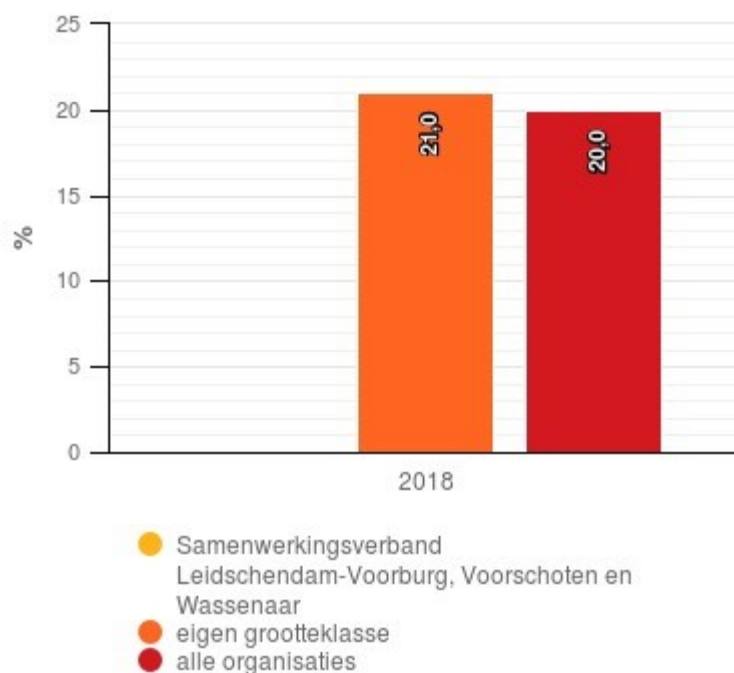
De volgende grafiek toont de *medewerkerkosten per klant, inclusief inhuur derden*. Hiervoor zijn de personele kosten voor de uitvoering van de inkomensregelingen gedeeld door het aantal klanten.

Grafiek: Loonkosten per klant BUIG (vast+inhuur) mbt inkomensregelingen

De volgende grafiek toont de *kosten van inhuur derden afgezet tegen de totale loonkosten per medewerker* voor de uitvoering van de inkomensregelingen

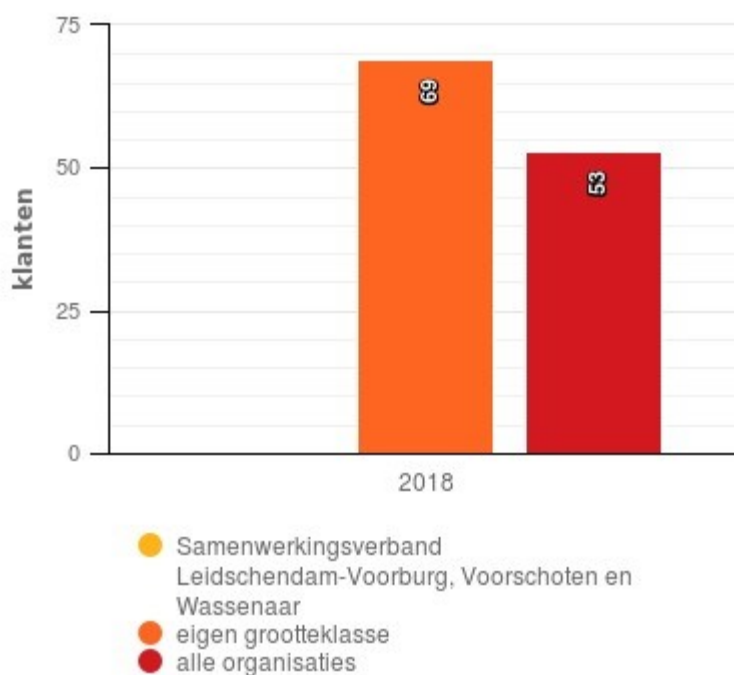
Grafiek: Aandeel inhuur derden in de totale loonkosten mbt inkomensregelingen

Personeelsformatie

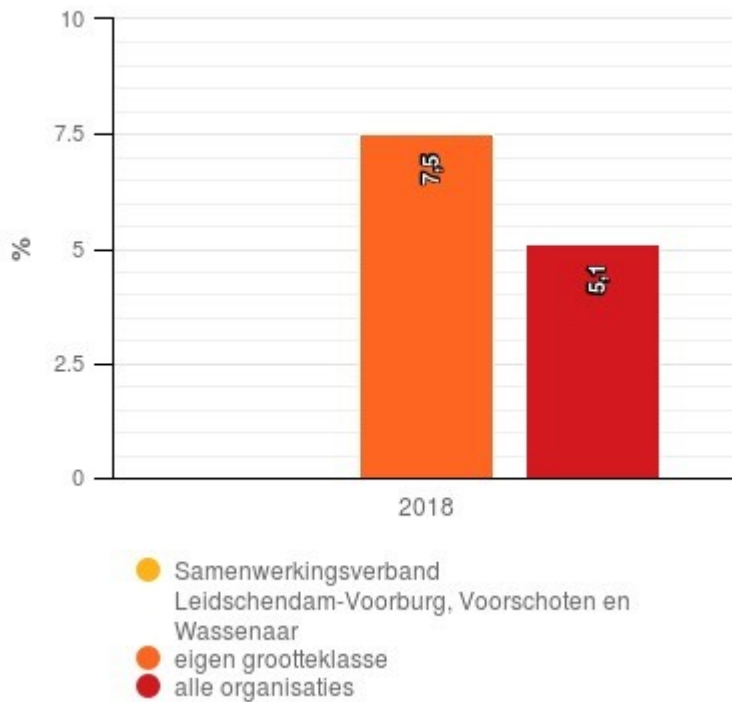
De volgende grafiek toont het *gemiddelde aantal klanten per fte*. Deze indicator brengt de relatieve personeelsomvang globaal in beeld. Het gaat om de fte's die direct bij de uitvoering van inkomensregelingen van de wet BUIG zijn betrokken. De kosten voor inhuur derden zijn omgerekend naar fte's.

Grafiek: Aantal klanten BUIG per fte (vast+inhuur) mbt inkomensregelingen

We hanteren voor ziekteverzuim de definitie van het A+O Fonds. De volgende grafiek toont het ziekteverzuim per kwartaal.

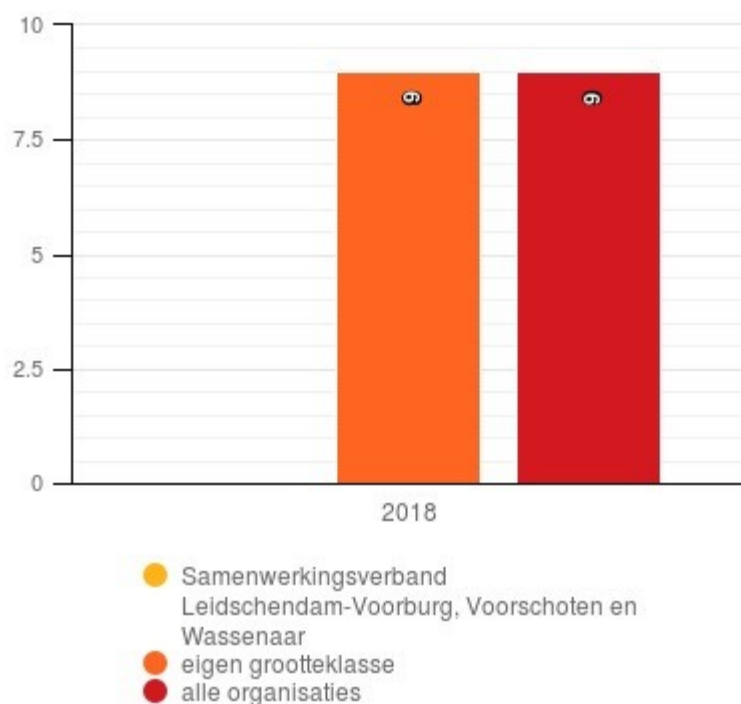
Grafiek: Ziekteverzuimpercentage

Efficiëntieratio

De volgende grafiek geeft de efficiëntieratio weer. Dat is de verhouding tussen uitvoeringskosten voor de inkomensregelingen (de loonkosten, exclusief beleid en management) en de programmakosten (BUIG, Participatiewet en bijzondere bijstand). De efficiëntieratio laat zien hoeveel personele kosten de organisatie moet inzetten om € 100 programmakosten te realiseren.

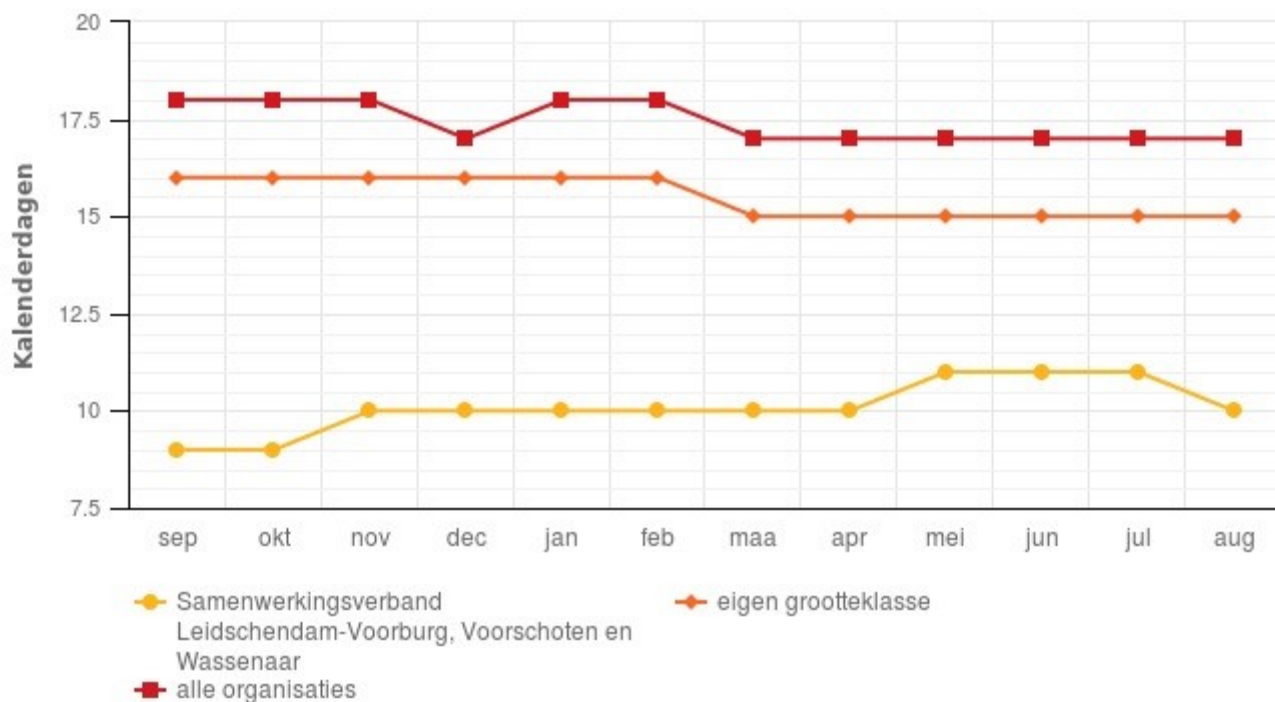
Grafiek: Efficiëntieratio mbt inkomensregelingen

Snelheid behandeling aanvragen

De volgende grafiek toont de *gemiddelde doorlooptijd van aanvragen* voor een bijstandsuitkering in kalenderdagen. De doorlooptijd is gedefinieerd als de periode tussen de indiening van de aanvraag en de afgifte van de beschikking. Een eventuele hersteltermijn is in de berekening meegenomen.

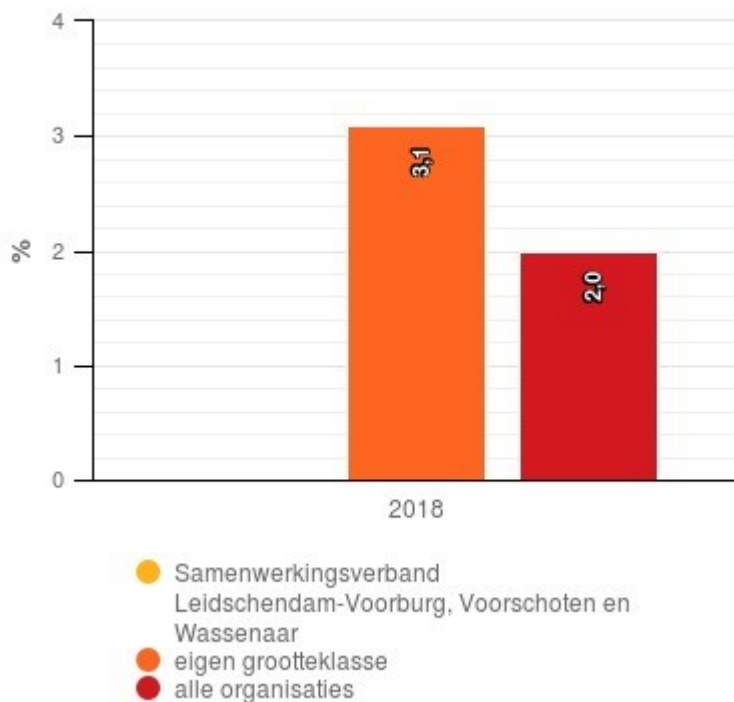
Grafiek: Gemiddelde doorlooptijd aanvragen algemene bijstand

Bezwaar

De volgende grafiek toont *het aantal gegronde bezwaarschriften* (inclusief herziene besluiten) *als percentage van het aantal klanten BUIG*.

Grafiek: Gegronde bezwaarschriften per 100 klanten BUIG

Meer over bedrijfsvoering op het online benchmarkplatform

Analyse loonkosten

- totale medewerkerkosten
- inhuur derden in fte
- gemiddelde loonkosten per fte
- Verdeling functieclusters
- verhouding medewerkers Inkomen tot totaal
- verhouding medewerkers Werk tot totaal
- verhouding medewerkers Handhaving tot totaal
- verhouding medewerkers Debiteuren tot totaal
- verhouding medewerkers Procesondersteuning tot totaal

Indicatoren op functieniveau

- gemiddeld aantal bijstandsaanvragen per fte (klantmanager Inkomen)
- gemiddeld aantal klanten BUIG per fte (klantmanager inkomen)
- gemiddeld aantal klanten BUIG per fte (re-integratieconsulent)
- gemiddeld aantal naar werk uitgestroomde klanten per fte (re-integratieconsulent)
- gemiddeld aantal geconstateerde gevallen overtreding van de inlichtingenplicht per fte (sociale recherche)
- gemiddeld aantal vorderingen per fte (medewerker terugvordering en verhaal)
- gemiddeld aantal ingediende bezwaarschriften per fte (juridisch medewerker)

Bijlage 1: Wat zijn de algemene kenmerken van de inwoners

Als de ene gemeente betere resultaten boekt dan de andere kan dat liggen aan beleid en uitvoering, maar ook aan de lokale situatie. Zijn er weinig inwoners in de bijstandsgerechtigde leeftijd of veel laagopgeleide inwoners? Om daar duidelijkheid over te krijgen zet deze tabel enkele relevante inwonerkenmerken op een rijtje.

De volgende tabel vergelijkt inwonerkenmerken als leeftijdsopbouw, opleidingsniveau en participatiegraad.

Tabel Inwonerkenmerken

Indicator	Samenwerkingsverband Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar	eigen grootteklasse	alle organisaties
Inwoners (aantal) 2019	127.440	123.909	104.178
- jonger dan 27 jaar	36.201	37.800	32.356
- 27 tot 65 jaar	61.047	61.098	52.404
- 65 jaar of ouder	30.192	25.012	19.417
Inwoners (%)			
- jonger dan 27 jaar	28,4 %	31%	30%
- 27 tot 65 jaar	47,9 %	49%	49%
- 65 jaar of ouder	23,7 %	20%	21%
Huishoudens 2018 (aantal)	38.431	39.216	35.407
Omvang bestand Participatiewet 2018 (huishoudens in bijstand volgens CBS-definitie)	2.290	2.275	2.465
Bijstandsdichtheid (% huishoudens) 2018 (huishoudens in bijstand gedeeld door alle huishoudens 18-65 jaar)	5,2 %	5,3 %	5,5 %
Netto participatiegraad 2018 (aandeel werkzame beroepsbevolking in de potentiële beroepsbevolking)	66,4 %	68,5 %	67,9 %
Werkloosheidpercentage 2018	3,6 %	3,6 %	3,6 %
Opleidingsniveau beroepsbevolking 2018			
- laag	16 %	22 %	22 %
- middelbaar	35 %	43 %	43 %
- hoog	49 %	35 %	35 %

Bijlage 2: Definities en uitleg

Hoofdstuk 1

BUIG-uitkeringen versus Participatiewet uitkeringen

Bij het monitoren van bestanden neemt de benchmark in veel gevallen alle BUIG-uitkeringen samen. BUIG (Bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten) bestaat naast de uitkeringen voor de Participatiewet uit de uitkeringen voor ouderen en oudere zelfstandigen (de IOAW en IOAZ) en de uitkeringen voor levensonderhoud van zelfstandigen in de bijstand (Bbz 2004). Landelijk vormen bijstandsuitkeringen in het kader van de Participatiewet 96% van de uitkeringen BUIG.

Betalen versus uitkeringsgerechtigden

Om de volumeontwikkeling BUIG te bepalen meet de benchmark niet het aantal uitkeringsgerechtigden maar het aantal betaalde uitkeringen inclusief nul-betalen. Door deze meetmethode zijn er geen correcties met terugwerkende kracht nodig en kan de benchmark de volumeontwikkeling van gemeenten al na een maand vergelijken. Hoewel het aantal betalingen een goede weergave is van de ontwikkelingen in het bijstandsbestand, is het niet een-op-een te vertalen in het aantal uitkeringsgerechtigden:

- samenwonenden krijgen samen één uitkering, waardoor het aantal uitkeringsgerechtigden hoger ligt dan het aantal uitkeringen.
- bij nul-betalen is het recht op uitkering al beëindigd, maar is dat nog niet verwerkt in uw administratie.

Uitstroomredenen

In de statistieken geven gemeenten aan of een uitkering is beëindigd en wat de reden daarvoor is. De betrouwbaarheid van deze indicator wordt bepaald door de tijdigheid, eenduidigheid en zorgvuldigheid waarmee klantmanagers en consulenten deze CBS-statistiek bijhouden.

Gemeenten leveren aan het CBS 21 uitstroomcategorieën aan. Omdat sommige categorieën erg klein zijn, neemt de benchmark ze in deze rapportage samen (zie onderstaande indeling).

Nr.	Categorie	Uitstroom vanwege:
1	Werk	'arbeid in dienstbetrekking' of 'zelfstandig beroep of bedrijf'
2	Scholing	'gaan volgen onderwijs met studiefinanciering'
3	Andere inkomsten	'uitkering arbeidsongeschiktheid' of 'alimentatie', 'vermogensopbrengsten', 'ander inkomen' of 'uitkering werkloosheid'.
4	Handhaving	'overschrijden maximale verblijfsduur buitenland', 'geen inlichtingen', 'niet verschenen op herhaalde oproep inlichtingenplicht', 'niet verschenen op herhaalde oproep re-integratiegesprek' of 'kunnen volgen van onderwijs maar dit niet doen'
5	Verloop	'bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd', 'overlijden', 'detentie', 'verhuizing naar andere gemeente', 'verhuizing naar buitenland' of 'aangaan relatie'.
6	Overig	'andere oorzaak' of 'oorzaak partner'

Hoofdstuk 2

BUIG-budget

BUIG betekent Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten, dus naast het budget voor de bijstandsuitkeringen gaat het ook om de bijstandsgelateerde uitkeringen, ofwel de uitkeringen voor ouderen en oudere zelfstandigen (de IOAW en de IOAZ) en de uitkeringen voor levensonderhoud van zelfstandigen in de bijstand (Bbz 2004).

De gegevens op grond van de meest actuele budgetten

De benchmark gebruikt de meeste actuele door het ministerie van SZW bekend gemaakte budgetten. Dat betekent dat de gegevens voor de voorafgaande maanden soms zijn bijgesteld ten opzichte van eerdere maandrapportages.

Afwijkingen mogelijk door schatting kosten premies en belastingen

Bijstandsgerechtigden ontvangen een netto-uitkering. Gemeenten betalen de premies en belastingen over de uitkeringen aan de Belastingdienst. Het percentage premies en belastingen verschilt per uitkering. Het hangt onder meer af van de verrekende inkomsten en de leefsituatie van een bijstandsgerechtigde. Omdat de CBS-statistieken geen gegevens bevatten over betaalde premies en belastingen gebruiken we bij de berekening van de uitgaven een schatting van de gemiddelde premies en belastingen die een gemeente betaalt over de BUIG-uitkeringen. Omdat dit percentage per gemeente in de praktijk kan verschillen, kunnen de gegevens over de uitgaven en het budgetresultaat afwijken van de realiteit.

Gemiddeld bedrag bijstandsuitkering

De uitgaven aan BUIG-uitkeringen worden niet alleen bepaald door het aantal uitkeringen, maar ook door de hoogte daarvan. De gemiddelde hoogte van BUIG-uitkeringen hangt af van de volgende factoren:

- bestandssamenstelling: zijn er in het bestand meer mensen met een lagere bijstandsnorm (alleenstaanden met en zonder kinderen en jongeren onder de 27 jaar) of juist met een hogere bijstandsnorm (gehuwden en samenwonenden).
- kostendelersnorm: zijn er in het bestand veel of weinig kostendelers
- verrekende inkomsten: verrekent de (intergemeentelijke) sociale dienst veel of weinig inkomsten (bijvoorbeeld uit parttime werk) met uitkeringen? En zijn er inkomsten die vrijgelaten worden?
- maatregelen: legt de (intergemeentelijke) sociale dienst veel maatregelen op als klanten hun verplichtingen niet nakomen en gaat het daarbij om hoge bedragen?

Hoofdstuk 3

Soorten ontheffingen

De Participatiewet geeft iedereen de verplichting om naar vermogen te werken. Klanten kunnen een ontheffing krijgen van die arbeidsverplichting. De Bijstandsuitkeringenstatistiek van CBS onderscheidt drie soorten ontheffingen:

- Ontheffing alleenstaande ouder. (Dit is een tijdelijke ontheffing voor de zorg voor een of meer kinderen onder de vijf jaar.)
- Ontheffing dringende redenen. (Dit is een tijdelijke ontheffing vanwege dringende, niet nader gespecificeerde redenen.)
- Ontheffing arbeidsongeschiktheid. (Dit is een definitieve ontheffing vanwege volledige en duurzame arbeidsongeschiktheid.)

Re-integratievoorzieningen

Met re-integratievoorzieningen ondersteunt de gemeente klanten bij het krijgen of houden van werk. De Statistiek Registratie Gemeenten registreert de volgende voorzieningen:

- Tijdelijke loonkostensubsidies: een werkgever krijgt deze voorziening als ondersteuning om iemand met een tijdelijk lager productieniveau in dienst te nemen. Deze tijdelijke subsidie hoort bij een regulier arbeidscontract bij de werkgever. Deze loonkostensubsidie wordt in principe bekostigd uit het re-integratiebudget.
- Loonkostensubsidie op grond van de Participatiewet: dit is een subsidie voor een werkgever om iemand met een duurzaam lager productieniveau in dienst te nemen met een regulier arbeidscontract. Deze subsidie is bedoeld voor mensen die door verminderd arbeidsvermogen langdurig minder dan het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Deze loonkostensubsidie wordt bekostigd uit het BUIG-budget.
- WIW/ID-banen: dit zijn WIW-banen (werkervaringsplaatsen voor langdurig werklozen op basis van het besluit Werk inschakeling Werkzoekenden) en in-en-doorstroombanen (ook wel ID-banen, de oude Melkertbanen). Sinds 2004 is er geen instroom mogelijk bij deze voorzieningen, maar sommige gemeenten hebben bestaande banen in stand gehouden.
- Participatieplaats: een participatieplaats is een functie die iemand met speciale begeleiding en met behoud van uitkering uitvoert bij een werkgever. Het gaat om additionele werkzaamheden als re-integratie, zonder beloning.
- Beschut werk: beschut werk is bedoeld voor mensen die door hun lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking zoveel begeleiding en aanpassingen van de werkplek nodig hebben, dat niet van reguliere werkgevers mag worden verwacht dat ze deze mensen in dienst nemen.
- Begeleiding op werkring/jobcoach: een jobcoach begeleidt de werknemer op de werkplek bij een baan of een proefplaatsing.
- Vervoersvoorziening (woon-werk): als reizen naar het werk door chronische ziekte of handicap lastig is, kan iemand met een arbeidsbeperking een vervoersvoorziening krijgen voor woon-werkverkeer. Een vervoersvoorziening voor iemand zonder arbeidsbeperking valt onder 'overige voorzieningen'.
- Andere voorzieningen voor arbeidsbeperkten: deze voorzieningen stellen mensen die moeite hebben met zien, horen of bewegen in staat om te werken. Voorbeelden zijn een doventolk of een voorleeshulp.
- Overige voorzieningen: onder overig voorzieningen vallen voorzieningen voor arbeidsinschakeling zoals scholing, training of stage.

In deze rapportage voegen we de gegevens over re-integratie- en werkvoorzieningen samen met gegevens over Wsw-plaatsen uit de halfjaarlijkse gegevens van de Wsw-statistiek:

- Wsw-plaatsen: dit zijn arbeidsplaatsen in het kader van de Wet sociale werkvoorziening. Sinds 1 januari 2015 is er geen instroom meer mogelijk.

Hoofdstuk 4

Maatregelen

De Participatiewet legt behalve de arbeids- en re-integratieverplichting ook de informatieverplicht op. Dat betekent dat klanten alle informatie door moeten geven die relevant is voor de vaststelling van de uitkering. Wanneer iemand de verplichtingen niet nakomt, kan de gemeente een maatregel opleggen door de uitkering tijdelijk te verlagen.

Overtreden inlichtingenplicht

Wanneer uitkeringsgerechtigden informatie verzwijgen kan de gemeente het recht op een uitkering niet goed vaststellen. Verzwijgen van informatie over bijvoorbeeld inkomsten of samenwonen geldt als overtreden van de inlichtingenplicht.

Hoofdstuk 5

Incassoquote

De incassoquote toont het *percentage ontvangsten terugvordering en verhaal op jaarbasis ten opzichte van het totaal bedrag openstaande vorderingen*.

Hoofdstuk 6

De indicatoren over bedrijfsvoering zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de door uw organisatie ingevulde online vragenlijst van de Divosa Benchmark Werk & Inkomen.

Dit hoofdstuk geeft alleen indicatoren voor de totale personeelskosten (exclusief management en beleid). Op het online benchmarkplatform zijn uitsplitsingen naar functieniveau mogelijk.

Personeelskosten

Hieronder verstaan we de personeelskosten van de medewerkers van de dienst of afdeling sociale zaken die belast zijn met de uitvoering van de wet BUIG (Participatiewet, IOAW, IOAZ, Bbz 2004), inclusief de kosten van inhuur van derden.

We rekenen alleen medewerkers mee in direct uitvoerende functies of functies die het primaire proces ondersteunen, zoals administratieve ondersteuning, kwaliteit en toetsing, management, advies en beleid. Pure ondersteunde functies zoals P&O, ICT, huismeester, catering, beveiliging en bode vallen er niet onder.

De benchmark vraagt formatie op functieniveau uit. De functies zijn onderverdeeld in clusters die samenhangen met verschillende processen:

- inkomen
- werk
- handhaving
- debiteuren
- procesondersteuning

Ziekteverzuim

We hanteren voor ziekteverzuim de definitie van het A+O Fonds. Bij de berekening van het ziekteverzuimpercentage wordt sinds 2008 gecorrigeerd voor personen die in deeltijd werken. Dit is in overeenstemming met de berekening van het ziekteverzuimpercentage zoals die door het CBS gehanteerd wordt. De formule voor berekening van het verzuimpercentage ziet er als volgt uit:

$$(\text{Totaal aantal verzuimde kalenderdagen in periode T} / \text{potentieel beschikbare dagen in periode T}) \times 100\%$$

de teller worden per medewerker de verzuimde kalenderdagen in de betreffende periode vermenigvuldigd met een deeltijdfactor (voor voltijd-medewerkers verandert er dus niets) en vervolgens opgeteld. Het aantal potentieel beschikbare dagen in de noemer is het resultaat van de personeelsomvang (in voltijd-equivalenten) vermenigvuldigd met het aantal kalenderdagen in de periode.

Bezwaar

De hoeveelheid ingediende bezwaarschriften zegt iets over de kwaliteit van beschikkingen. De benchmark telt alle ingediende bezwaarschriften mee tegen beschikkingen in het kader van de Participatiewet, inclusief IOAW, IOAZ en Bbz 2004 voor startende ondernemers. Dus ook bezwaarschriften die zijn ingetrokken. Niet elk bezwaarschrift wordt ook gegrond verklaard.

Bijlage 3: Overzicht van de organisaties

Hieronder staat voor de vergelijkingsgroepen een opsomming van de organisaties. Als een vergelijkingsgroep betrekking heeft op alle deelnemende organisaties dan beslaat deze meerdere bladzijden. Om deze reden worden alleen de specificaties van de vergelijkingsgroepen opgenomen als deze uit maximaal 20 organisaties bestaan.

eigen grootteklasse

Meer dan 20 organisaties

alle organisaties

Meer dan 20 organisaties

Colofon

Deze uitgave maakt onderdeel uit van de Divosa Benchmark Werk en Inkomen. De inhoud is gebaseerd op gegevens die door de deelnemers aan de benchmark zijn aangeleverd. De benchmarkorganisatie verwerkt de gegevens met de grootst mogelijke zorg, maar kan niet verantwoordelijk gesteld worden voor eventuele foutieve gegevens.